

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

PARTEA I

Anul V — Nr. 176

LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 26 iulie 1993

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 38 din 7 iulie 1993	1—7
— Opinie separată	7—11
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
343. — Hotărâre pentru aprobarea Normelor privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă	11—23

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 38

din 7 iulie 1993

Vasile Gionea — președinte
Viorel Mihai Ciobanu — judecător
Mihai Constantinescu — judecător
Antonie Iorgovan — judecător
Ioan Muraru — judecător
Alexandru Grigorie — procuror
Florentina Geangu — magistrat-asistent.

Pe rol soluționarea recursurilor declarate de Procuratura Generală împotriva deciziilor Curții nr. 9, nr. 10, nr. 11, nr. 12, nr. 13, nr. 16, nr. 17 și nr. 18/1993 prin care s-au admis excepțiile de neconstituționalitate vizând dispozițiile art. 223, art. 224 și art. 229 din Codul penal.

Dezbaterile au avut loc în ședința din 24 iunie 1993, în prezența recurentului Procuratura Generală și a intimaților, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 7 iulie 1993.

La termenul din 24 iunie 1993, Curtea a pus în discuție, din oficiu, necesitatea conexării recursurilor declarate împotriva deciziilor nr. 9, nr. 10, nr. 11, nr. 12, nr. 13, nr. 16, nr. 17 și nr. 18/1993, pronunțate în dosarele nr. 42C, nr. 49C, nr. 57C, nr. 58C, nr. 63C, nr. 70C, nr. 75C/1992 și nr. 1C/1993, având în vedere că dispozițiile legale atacate ca neconstituționale și motivele de recurs sunt identice. Față și de concluziile favorabile ale recurentului și ale intimaților, pentru o mai bună administrare a justiției, Curtea a dispus conexarea, urmând a se pronunța asupra tuturor recursurilor prin decizia de față.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele :

Cât privește dosarul nr. 42C/1992, în timpul dezbaterilor ce au avut loc în fața Tribunalului Județean Constanța, în cauza ce formează obiectul dosarului nr. 1394/

1992 al acestei instanțe, inculpatul Popescu Ioan a ridicat, la termenul de judecată din 12 august 1992, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 și 148 din Codul penal și a solicitat sesizarea Curții Constituționale. Instanța a amânat pronunțarea la data de 13 august 1992, iar prin încheierea din aceeași dată a sesizat Curtea Constituțională, făcând referire la infracțiunea de delapidare, prevăzută de art. 223 din Codul penal. În motivarea încheierii se arată, în esență, că față de dispozițiile art. 135 din Constituție care consacră doar două forme de proprietate, și anume cea publică și cea privată, precum și în raport cu dispozițiile art. 41 din Constituție care prevede că proprietatea privată este ocrotită în mod egal, indiferent de titularul ei, normele de drept care reglementau până la 22 decembrie 1989 protecția penală a „avutului obștesc” au rămas fără obiect, deoarece acest avut nu mai există din punct de vedere juridic. De asemenea, se invocă art. 150 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „Legile și toate celelalte acte normative rămân în vigoare, în măsura în care ele nu contravin prezentei Constituții”.

Cât privește dosarul nr. 49C/1992, inculpata Bechir Magbulea a invocat la termenul de judecată din data de 16 septembrie 1992, în cauza ce formează obiectul dosarului nr. 1077/1992 al Judecătoriei Medgidia, excepția de neconstituționalitate a „dispozițiilor legale din Codul penal referitoare la asimilarea avutului obștesc în avut public”, instanța de judecată amânând pronunțarea la data de 23 septembrie 1993. Prin încheierea de la această dată Judecătoria Medgidia a sesizat Curtea Constituțională făcând referire la dispozițiile art. 145 din Codul penal. Instanța și-a exprimat opinia în sensul că noțiunea de *avut obștesc* contravine dispozițiilor art. 135 din Constituție, care prevăd că proprietatea este publică sau privată.

Cât privește dosarul nr. 57C/1992, prin încheierea din 22 octombrie 1992, pronunțată în dosarul nr. 730/1992 aflat pe rolul Tribunalului Județean Tulcea, instanța a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 224 din Codul penal, invocată de inculpatul Dușa Nicolae pe motiv că, Constituția reglementează un alt regim juridic al proprietății decât cel avut în vedere de Codul penal. Instanța și-a exprimat opinia în sensul că, față de prevederile art. 145 din Codul penal, noțiunea de *avut public* nu este sinonimă cu aceea de *proprietate de stat* sau *proprietate publică*. Astfel, noțiunea juridică de *domeniu public* nu contravine, ci este cu totul altceva decât noțiunea specifică dreptului penal, în actuala redactare a Codului penal, decât cea de *avut public*.

Cât privește dosarul nr. 58C/1992, Curtea a fost sesizată de către Tribunalul Județean Tulcea, prin Încheierea din 27 octombrie 1992, pronunțată în dosarul nr. 672/1992, cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 224 din Codul penal, invocată de inculpații Burlăcelu Gheorghe, Mîsea Dumitru și Dănilă Mihai, cu motivarea că acestea contravin prevederilor art. 135 alin. (2) și (4) din Constituție și sunt abrogate prin art. 150 alin. (1) din Constituție. Exprimându-și

opinia, Tribunalul Județean Tulcea a arătat că aplicarea în cauză a prevederilor art. 224 din Codul penal este o problemă de interpretare a legii, inclusiv în raport cu prevederile constituționale, iar nu de constituționalitate sau de neconstituționalitate a ei.

Cât privește dosarul nr. 63C/1992, Tribunalul Municipiului București — Secția I penală, prin Încheierea din 29 octombrie 1992, pronunțată în dosarul nr. 2103/1992, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 și a titlului IV din Codul penal, invocată de către inculpații Georgescu Teodor, Bulbuc Aurora Melania și Bulbuc Cristian Anton, pe motiv că sunt încălcate prevederile art. 135 și art. 41 din Constituție. Exprimându-și opinia, Tribunalul Municipiului București — Secția I penală a arătat că excepția nu este întemeiată, în cauză fiind prezența unui conflict al legilor în timp, a cărui soluționare revine instanțelor judecătorești.

Cât privește dosarul nr. 70C/1992, prin Încheierea din 19 noiembrie 1992, pronunțată în dosarul nr. 4321/1992, Judecătoria Tulcea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 224 alin. 1 din Codul penal, invocată de inculpații Marcu Dan, Ivanciu Viorel, Miliu Gheorghe, Bălănuță Ion, Spănoaie Dumitru și Gheorghe Mihai, pe motiv că titlul IV din Codul penal, care vizează infracțiunile contra avutului obștesc, privește, după adoptarea Constituției, numai *avutul public*, nu și societățile comerciale cu capital de stat, ale căror bunuri constituie proprietate privată. Instanța nu s-a pronunțat asupra faptului dacă art. 224 din Codul penal contravine sau nu actualei Constituții.

Cât privește dosarul nr. 75C/1992, prin Încheierea din 3 decembrie 1992, pronunțată în dosarul nr. 4782/1991, Judecătoria Tulcea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 223 alin. 1, art. 289 și art. 291 din Codul penal, invocată de inculpata Ionescu Angela, pe motiv că titlul IV din Codul penal care privește infracțiuni contra avutului obștesc a devenit ineficient, dispozițiile sale fiind caduce. Instanța, exprimându-și opinia, a arătat că într-adevăr dispozițiile art. 223 din Codul penal care se referă la *avutul obștesc* au devenit desuete, ele contravenind prevederilor Constituției care consacră doar două forme de proprietate : publică și privată. În privința art. 289 și art. 291 din Codul penal instanța nu și-a exprimat opinia.

Cât privește dosarul nr. 1C/1993, prin Încheierea din 15 decembrie 1992, pronunțată în dosarul nr. 6393/1992, Judecătoria Tulcea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 223 și art. 249 alin. 1 din Codul penal, invocată de inculpatul Baban Nelu, pe motiv că noțiunea de *avut obștesc* definită de art. 145 din Codul penal a dispărut și nu se justifică existența unor norme de drept penal care să sancționeze mai sever infracțiunile contra patrimoniului unor societăți comerciale cu capital de stat. Judecătoria Tulcea și-a exprimat opinia în sensul necesității controlului de constituționalitate de către Curtea Constituțională.

În vederea soluționării excepțiilor de neconstituționalitate cu care a fost sesizată, Curtea, în baza art. 24 din Legea nr. 47/1992, a solicitat puncte de vedere Camerei Deputaților, Senatului și Guvernului, iar în baza art. 12 din regulamentul Curții, au fost solicitate puncte de vedere și Ministerului Justiției, Procuraturii Generale, Ministerului de Interne și Inspectoratului General al Poliției.

Exceptând Camera Deputaților și Senatul României, celelalte autorități și instituții au comunicat punctul lor de vedere.

În punctele de vedere ale Guvernului, Ministerului Justiției, Procuraturii Generale și Inspectoratului General al Poliției se consideră, în esență, că dispozițiile Codului penal referitoare la avutul obștesc sunt constituționale și deci excepțiile sunt neîntemeiate.

Ministerul de Interne exprimă un alt punct de vedere, și anume că denumirea titlului IV din Codul penal trebuie modificată în sensul de *infracțiuni contra proprietății publice*, deoarece termenul de *avut obștesc* trebuie înțeles în sens de *avut public*.

Punctul de vedere al Guvernului contestă competența Curții Constituționale, considerându-se că este o problemă de interpretare ce revine instanțelor judecătorești.

Prin deciziile nr. 9, nr. 10, nr. 11, nr. 12, nr. 13, nr. 16, nr. 17 și nr. 18/1993, Curtea a admis excepțiile invocate și a constatat că art. 223, art. 224 și art. 229 din Codul penal au fost abrogate parțial conform art. 150 alin. (1) din Constituție, astfel încât art. 223, art. 224 și art. 229 din Codul penal urmează să se aplice numai cu privire la bunurile prevăzute de art. 135 alin. (4) din Constituție, ce formează obiectul exclusiv al proprietății publice.

Pentru a pronunța această soluție, Curtea s-a considerat competentă, întemeindu-se pe dispozițiile art. 150 alin. (1) din Constituție și pe art. 3 și art. 26 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, iar pe fond a apreciat că în prezent conceptul de *avut obștesc* urmează a fi raportat la formele proprietății consacrate și reglementate de Constituție, pentru a constata dacă între acestea există ori nu concordanță și deci, dacă poate fi sau nu vorba de abrogarea totală ori parțială a textelor din Codul penal care folosesc termenul de *avut obștesc*. Cum art. 135 alin. (2) din Constituție prevede că proprietatea este publică și privată, iar art. 135 alin. (3) stabilește că proprietatea publică aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale și în alin. (4) se menționează bunurile ce formează obiectul exclusiv al proprietății publice, se trage concluzia că proprietatea care nu este publică este privată, iar termenul de *avut obștesc* nu mai poate cuprinde decât bunurile prevăzute de art. 135 alin. (4) din Constituție, care formează obiectul exclusiv al proprietății publice.

Împotriva deciziilor nr. 9, nr. 10, nr. 11, nr. 12, nr. 13, nr. 16, nr. 17 și nr. 18/1993 Procuratura Generală a declarat recurs.

Motivele de recurs invocate vizează două aspecte, care, în esență, sunt următoarele :

1. Curtea Constituțională nu era competentă să se pronunțe în aceste cauze, deoarece este vorba de o lege anterioară Constituției din 1991, or excepția de neconstituționalitate se poate ridica numai în privința legilor adoptate ulterior intrării în vigoare a acesteia. Fiind vorba de un conflict de legi în timp, în sensul art. 150 alin. (1) din Constituție, competența soluționării excepției revenea instanțelor de judecată.

2. Pe fond, se apreciază că prevederile din Codul penal referitoare la avutul obștesc nu sunt neconstituționale și nici nu au fost abrogate de Constituție, deoarece noțiunea de *avut* din Codul penal are un conținut și o sferă mult mai largă decât noțiunea de *proprietate*, fiind asimilată cu cea de *patrimoniu* din dreptul civil, cuprinzând toate drepturile reale, toate drepturile cu caracter patrimonial și toate obligațiile privind entități care sunt susceptibile de a fi evaluate economic. De altfel, infracțiunile din Codul penal nu

sunt denumite infracțiuni contra proprietății, ci *infracțiuni* contra avutului, asemănător Codului din 1936 care se referea la infracțiuni contra patrimoniului. Codul penal actual nu contravine Constituției deoarece nu neagă existența celor două tipuri de proprietate (publică și privată) și nici nu prevede alte forme de proprietate decât cele menționate în Constituție.

În vederea soluționării recursurilor, Curtea a solicitat și punctul de vedere al Catedrei de drept penal de la Facultatea de Drept din București, care a arătat că dispozițiile din titlul IV nu sunt abrogate nici explicit, nici implicit și ele trebuie să-și găsească aplicarea în toate cazurile de fapte incriminate ca infracțiuni contra avutului obștesc, așa cum este caracterizat acest avut în art. 145 din Codul penal, ca avut aparținând entităților acolo menționate, entități recunoscute de Constituție, deoarece nu forma proprietății interesează în caracterizarea unor bunuri ca aparținând avutului obștesc și nici chiar proprietatea însăși asupra acestora.

Se mai apreciază că art. 145 din Codul penal trebuie interpretat în litera și spiritul său, ținându-se seama de conținutul social-politic nou, pe care l-a dobândit în prezent această dispoziție legală, astfel încât ar constitui avut obștesc avutul regiilor autonome, al societăților comerciale cu capital integral sau parțial de stat, ca și al societăților mixte.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere exprimate de autoritățile prevăzute de lege și de instituțiile solicitate de Curte, deciziile atacate, motivele de recurs, rapoartele întocmite de judecătorii raportori, concluziile recurentului și ale intimărilor prezentate în ședința publică din 24 iunie 1993, precum și dispozițiile legale atacate ca neconstituționale în coralație cu Constituția și cu Legea nr. 47/1992, reține următoarele în legătură cu recursurile declarate :

Primul motiv de recurs, care vizează necompetența Curții Constituționale de a se pronunța asupra excepțiilor invocate, urmează să fie înlăturat ca nefondat. Este adevărat că dispozițiile atacate ca neconstituționale sunt anterioare Constituției și în legătură cu ele se pune problema abrogării, în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție, dar această virtute abrogativă a Constituției nu se impune prin ea însăși. Ea presupune confruntarea dintre Constituție și dispoziția legală anterioară, pentru a face aplicarea principiului „lex posterior derogat priori” și a asigura supremația Constituției asupra actelor inferioare. Iar această confruntare nu reprezintă altceva decât o formă a controlului de constituționalitate. Desigur, fiind vorba și de o problemă de aplicării legii în timp, această formă de controlului de constituționalitate, și numai ea, este și la îndemâna organelor care aplică legea, inclusiv a instanțelor judecătorești. Este o soluție care se regăsește în practica Curții. Dacă însă instanța judecătorească nu constată abrogarea, nici chiar în încheierea de sesizare a Curții, înseamnă că dispoziția legală anterioară Constituției este considerată valabilă și există interesul de a declanșa controlul de constituționalitate în fața Curții. Faptul că în materia avutului obștesc au existat și instanțe care, mai mult sau mai puțin explicit, au lăsat să se înțeleagă că dispozițiile din Codul penal referitoare la această materie au fost abrogate, nu este de natură să atragă necompetența Curții, din moment ce instanțele respective au sesizat

Curtea, singura care poate asigura, prin deciziile sale obligatorii, o jurisprudență unitară în materia controlului constituționalității legilor.

Competența Curții de a se pronunța asupra legilor anterioare Constituției rezultă, fără echivoc, și din dispozițiile art. 26 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora constatarea neconstituționalității are efecte numai asupra raporturilor juridice stabilite după intrarea în vigoare a Constituției. Dispoziția legală are în vedere exclusiv legi anterioare Constituției, întrucât, pentru legile adoptate sub imperiul ei, este fără sens, din moment ce în mod necesar orice raport juridic reglementat de o asemenea lege este posterior Constituției. În interpretarea dată de recurent, această dispoziție legală nu și-ar mai găsi aplicare, ceea ce desigur nu poate fi acceptat.

În sfârșit, este de reținut și faptul că, în conformitate cu art. 3 din Legea nr. 47/1992, competența Curții Constituționale nu poate fi contestată de nici o autoritate publică, ea fiind singura în drept să hotărască asupra competenței sale, potrivit art. 144 din Constituție.

Nici cel de-al doilea motiv de recurs, care consideră că prevederile din Codul penal referitoare la avut obștesc nu sunt neconstituționale și nici nu au fost abrogate de Constituția din 1991, nu este fondat. Justificarea în sensul că termenul *avut* folosit în legislația penală are același înțeles ca și termenul *patrimoniu* folosit în dreptul civil nu poate fi reținută, deoarece prin *avut* se înțelege, în general, averea unei persoane, fizice sau juridice, deci elemente de activ, pe când noțiunea de *patrimoniu* este definită ca fiind totalitatea drepturilor și obligațiilor care au valoare economică, aparținând unei persoane, deci cuprinde atât activul, cât și pasivul titularului.

Este adevărat însă, astfel cum se susține și în motivele de recurs, că noțiunea de *avut obștesc* are alt conținut decât cel de *proprietate*, în avutul subiectului pasiv al infracțiunii fiind posibil să existe și bunuri ce nu constituie proprietatea sa, ci le deține cu alt titlu — închiriere, depozit, amanet, gaj cu depozitare etc. —, dar aceasta nu este de natură să justifice constituționalitatea dispozițiilor atacate, câtă vreme art. 41 alin. (2) din Constituție prevede că proprietatea privată este în mod egal ocrotită, indiferent de titular, iar sensul penal al conceptului de avut obștesc nu asigură pentru proprietatea privată a subiectelor enumerate în art. 145 din Codul penal o protecție penală egală cu cea acordată proprietății private a altor persoane juridice și a persoanelor fizice, ci, dimpotrivă, conferă, prin represiunea mai aspră, o protecție penală mai mare. Datorită dispoziției înscrise în art. 41 alin. (2) din Constituție, care ocrotește proprietatea privată în mod egal, indiferent de titular, nu este relevantă legislația penală antebelică, invocată de către recurent, deoarece ea a fost elaborată pe baza Constituției din anul 1923, care nu conținea o astfel de prevedere, ci stabilea în art. 21 alin. (1) că „toți factorii producției se bucură de o egală ocrotire“.

În sfârșit, nici argumentul adus prin recurs, în sensul că termenul *obștesc* este utilizat în Codul penal și în alte conotații, cum ar fi *interes obștesc*, nu poate fi reținut. Noțiunile de *obștesc* sau *interes obștesc*, luate ca atare, nu sunt în contradicție cu Constituția și deci dispozițiile legale care le utilizează nu pot fi considerate abrogate, dar în măsura în care termenul *obștesc* se alătură celui de *avut* și prin aceasta se creează o diferență de protecție penală între diferiții titulari

ai proprietății private, apare contradicția cu art. 41 alin. (2) din Constituție și deci trebuie trasă consecința corespunzătoare.

Deși motivele formulate de recurent sunt nefondate, recursul urmează a fi admis, pentru considerentele ce urmează.

Deciziile atacate cu recurs după ce rețin corect că, față de dispozițiile art. 41 alin. (2) din Constituție, termenul de *avut obștesc* a devenit necorespunzător, deoarece pentru toți titularii proprietății private trebuie asigurată o protecție penală egală, apreciază că acest termen nu mai poate cuprinde decât bunurile ce formează obiectul exclusiv al proprietății publice și, în consecință, textele din Codul penal care folosesc termenul de *avut obștesc* sunt abrogate parțial, urmând să fie aplicate numai bunurilor menționate mai sus și aceasta de la data punerii în aplicare a Constituției.

Interpretarea din deciziile atacate, în sensul că prin *avut obștesc* se înțeleg numai bunurile ce formează obiect exclusiv al proprietății publice nu poate fi primită, deoarece nu există nici un temei legal pentru o asemenea soluție. Singura restricție de ordin constituțional este aceea că în considerarea valorii sociale apărute de legea penală și a pericolozității infracțiunii nu se poate face o deosebire de tratament între titularii dreptului de proprietate privată care, potrivit art. 41 alin. (2) din Constituție, trebuie ocrotiți în mod egal de lege. Dispoziția constituțională din art. 135 alin. (5) care consacră caracterul inalienabil al bunurilor proprietate publică nu are decât semnificația de a interzice înstrăinarea lor și deci nu poate justifica interpretarea dată în deciziile atacate. Pe de altă parte, deciziile atacate nu au avut în vedere faptul că art. 139 alin. (1) din Constituție se referă la modul „de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public“, astfel încât este total nejustificată restrângerea sferei noțiunii de *avut obștesc* numai la bunurile ce constituie obiectul exclusiv al proprietății publice, fiind de la sine înțeles că noțiunea de *sector public* cuprinde și alte elemente decât cele care formează obiectul proprietății publice.

Dacă după intrarea în vigoare a Constituției din anul 1991 nu se mai poate reține înțelesul ce se dădea noțiunii de *avut obștesc*, fiind contrar prevederilor art. 41 alin. (2) din Constituție, dar nu există nici temei legal pentru a identifica avutul obștesc cu proprietatea publică, înseamnă că dispozițiile legale din Codul penal referitoare la avutul obștesc și atacate în fața Curții sunt neconstituționale și, ca atare, în întregime abrogate și este necesară intervenția legiuitorului. Aceasta cu atât mai mult cu cât prin soluția adoptată prin deciziile atacate, de abrogare parțială a unor dispoziții din Codul penal, se ajunge la extrapolarea represiunii penale stabilite în timpul dictaturii comuniste pentru proprietatea personală sau particulară (în alt înțeles decât cel consacrat prin Constituția din 1991) și în cazul proprietății asupra capitalului privat. Protecția penală a acestuia, indiferent de titular, are o altă semnificație decât cea a proprietății persoanelor fizice asupra bunurilor destinate consumului individual, întrucât capitalul asigură valorificarea muncii sociale în scop de profit. Deci, cu respectarea dispozițiilor art. 41 alin. (2) din Constituție și având în vedere și alte criterii ce țin de valoarea socială proteguită și de gradul de pericolozitate socială a faptei, Parlamentul se poate opri la alte soluții decât cea

reținută în deciziile atacate, Curtea neputând afecta dreptul legiuitorului de a decide cu privire la viitoarea reglementare. Este, altfel spus, o problemă de politică legislativă penală, care excede competența Curții Constituționale.

Constatând că dispozițiile legale din Codul penal atacate în fața Curții sunt neconstituționale, deoarece contravin dispozițiilor art. 41 alin. (2) din Constituție, Curtea urmează să stabilească un termen rezonabil, de la împlinirea căruia să intre în vigoare decizia sa, astfel încât Parlamentul, în calitate de unică autoritate legiuitoare a țării, să-și poată exercita, în acest interval, prerogativele sale constituționale în reglementarea politicii penale a statului, potrivit prevederilor Constituției.

Este de necontestat că România se află într-o perioadă de tranziție, inclusiv sub aspectul procesului legislativ. Dacă elaborarea Constituției a fost un obiectiv prioritar, nu mai puțin în actuala etapă se impune relaborarea legislației în baza noii Constituții, proces care, obiectiv, presupune o anumită perioadă de timp. Așa se explică de ce Curtea Constituțională, fiind chemată să garanteze supremația Constituției, pe calea controlului de constituționalitate, poate recurge la un apel către Parlament, supunându-i atenției necesitatea de a edicta noi norme sau de a le modifica pe cele existente, în spiritul Constituției, fără ca prin aceasta să-și asume prerogativele sale, deoarece Curtea nu stabilește conținutul noii reglementări, ci hotărăște numai de ce o dispoziție legală este neconstituțională, cum este cazul de față, când ea a reținut că dispozițiile legale atacate contravin art. 41 alin. (2) din Constituție. Parlamentul este îndreptățit deci să adopte o reglementare corespunzătoare în materie, în funcție de obiectul social apărut de legea penală și de pericolozitatea faptei, fiind evident ținut de necesitatea — stabilită prin Constituție — de a asigura ocrotirea proprietății private în mod egal, indiferent de titular. În stabilirea termenului pus la dispoziția Parlamentului pentru modificarea dispozițiilor legale atacate în fața Curții, precum și, eventual, a altor prevederi din legislația penală, dacă se va socoti necesar, și având în vedere că în cadrul excepției de neconstituționalitate Curtea nu se poate pronunța decât asupra textelor invocate de părți sau de instanțele judecătorești, Curtea urmează să țină seama de faptul că s-au scurs aproape 2 ani de la intrarea în vigoare a Constituției, de durata vacanței parlamentare și a sesiunilor parlamentare care urmează, precum și de frecvența litigiilor în care se aplică dispozițiile legale atacate. În acest context, Curtea, în calitate de garant al supremației Constituției, semnaleză din nou Parlamentului necesitatea de a adopta cât mai urgent legea organică pentru înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ, prevăzută de art. 79 alin. (2) din Constituție, astfel încât acesta să-și poată îndeplini misiunea stabilită de art. 150 alin. (2) din Constituție și care urmărește ca întreaga legislație să fie adaptată la exigențele Constituției.

Curtea, constatând că dispozițiile legale atacate sunt neconstituționale și fixând un termen în care Parlamentul să le poată modifica, stabilește, în același timp, ca efectele deciziei sale, respectiv abrogarea acelor dispoziții legale, să se producă numai după expirarea acestui termen în cazul în care între timp nu s-a adoptat o nouă reglementare. Până la acel moment dispozițiile legale din Codul penal atacate și stabilite

de Curte ca neconstituționale urmează, totuși, să fie aplicate, deoarece nu este de admis ca prin aplicarea imediată a deciziei Curții să se creeze un deficit de reglementare sau o situație și mai puțin conciliabilă cu Constituția decât situația existentă. Este, fără discuție, necesar ca proprietatea privată să fie ocrotită în mod egal, indiferent de titular, dar pe plan penal trecerea automată, mecanică, de la regimul anterior de ocrotire a avutului obștesc la regimul — de asemenea anterior — al ocrotirii avutului personal, în condițiile în care regimul comunist acordase foarte puțină atenție protecției acestuia din urmă, ar produce societății prejudicii mai mari, în sensul încurajării fenomenului infracțional, din moment ce nu există o concordanță între pericolozitatea infracțiunilor săvârșite și sancțiunile aplicabile. Este de notorietate faptul că după decembrie 1989 a sporit numărul infracțiunilor privind avutul obștesc, căpătând amploare fenomenul de scurgere a valorilor din proprietatea regiilor autonome și societăților comerciale cu capital de stat către societățile comerciale ale unor persoane fizice, precum și fenomenul de corupție. Aceste fenomene sunt condamnate de toate forțele politice, indiferent de orientare, ca și de cetățeni, astfel încât soluția adoptată de Curte trebuie să contribuie la stoparea, iar nu la încurajarea lor. Cu toate acestea, soluția Curții nu-și găsește justificare numai în oportunitate, ci se întemeiază pe dispozițiile legale care stabilesc scopul Curții Constituționale de a garanta supremația Constituției. Este însă vorba de ansamblul constituțional și nu numai de o anumită normă, privită izolat, ruptă din acest ansamblu. Constituția formează un tot, este un ansamblu coerent de norme și de aceea preeminența ei nu poate urmări crearea unor perturbații sau a unui deficit de reglementare care pot afecta alte norme constituționale. Controlul de constituționalitate nu este un scop în sine, ci el trebuie să permită stabilirea și înlăturarea încălcărilor Constituției în scopul de a asigura cel mai bine realizarea imperativelor constituționale. Astfel, sancțiunea neconstituționalității trebuie să se integreze în procesul continuu de realizare și optimizare a forței normative a Constituției. Abrogarea imediată nu se poate erija în sancțiunea unică a neconstituționalității unei norme anterioare Constituției, pentru a asigura de îndată normativitatea maximală a singurei norme constituționale încălcate, respectiv art. 41 alin. (2). Ea nu poate duce la consecințe standard, nediferențiate, de neconstituționalitate, fără a ține seama de natura viciului de neconstituționalitate și de alte exigențe ale Constituției. Din această perspectivă, diferitele considerații referitoare la dispozițiile legale examinate nu constituie simple considerații de oportunitate, ci au o dimensiune juridică, integrându-se în elementele de conținut ale sancțiunii de neconstituționalitate.

Cât privește stabilirea unei date pentru producerea efectelor deciziei Curții, este de reținut că, potrivit art. 145 alin. (2) din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt obligatorii și au putere numai pentru viitor. Din moment ce, pe de o parte, textul constituțional se referă la deciziile Curții, fără a distinge în funcție de conținutul lor și deci fără a exclude deciziile prin care se constată abrogarea, soluție specifică de soluționare a conflictului de constituționalitate în cazul legilor anterioare Constituției, iar, pe de altă parte, dispune că deciziile au efect pentru viitor, interzicând astfel numai efectele retroactive, Curtea se consideră îndreptățită să stabilească de când anume,

în viitor, se vor produce aceste efecte, pentru a evita eludarea competenței constituționale a autorității legiuitoare.

Dacă, în termenul acordat, Parlamentul nu procedează la modificarea dispozițiilor legale stabilite ca neconstituționale, abrogarea acestora se produce la data stabilită în decizie, cu toate consecințele ce decurg de aici, inclusiv efectele negative ce s-a încercat să fie evitate în interesul societății și al statului de drept, dar răspunderea politică asupra acestora cade în sarcina autorităților care, potrivit Constituției, au competența de a declanșa și desfășura procedura legislativă.

O asemenea soluție nu lezează drepturile cetățenilor, deoarece, potrivit art. 26 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, în procesele penale, decizia definitivă prin care se constată neconstituționalitatea unei dispoziții legale constituie temei pentru rejudecarea cauzelor în care condamnarea s-a pronunțat pe baza prevederii legale declarate ca neconstituțională. Pe de altă parte, art. 15 alin. (2) din Constituție exceptează de la principiul neretroactivității legea penală mai favorabilă. Așa fiind, după modificarea dispozițiilor legale de către Parlament sau la data prevăzută în decizie pentru producerea efectelor sale, cei interesați pot solicita, după caz, aplicarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, coroborate cu prevederile art. 13—15 din Codul penal, sau a dispozițiilor art. 23 alin. (2) din Legea nr. 47/1992.

Curtea constată că în dosarul nr. 75C/1992 s-a invocat în mod expres excepția de neconstituționalitate

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 41 alin. (2), art. 144 lit. c), art. 145 alin. (2) și art. 150 alin. (1) din Constituție, precum și al art. 1, art. 3, art. 13 alin. (1) lit. A) c), art. 25 și art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

cu majoritate de voturi,
în numele legii,

DECIDE:

Admite în parte recursurile declarate împotriva deciziilor nr. 9/1993, nr. 10/1993, nr. 11/1993, nr. 12/1993, nr. 13/1993, nr. 16/1993, nr. 17/1993 și nr. 18/1993 pronunțate de această Curte și le modifică după cum urmează :

1. Admite excepțiile de neconstituționalitate invocate de :

— Popescu Ion, în dosarul nr. 1394/1992, aflat pe rolul Tribunalului Județean Constanța, cu privire la art. 223 din Codul penal ;

— Bechir Magbulea, în dosarul nr. 1077/1992, aflat pe rolul Judecătoriei Medgidia, cu privire la art. 223 din Codul penal ;

— Dușa Nicolae, în dosarul nr. 730/1992, aflat pe rolul Tribunalului Județean Tulcea, cu privire la art. 224 din Codul penal ;

— Burlăcelu Gheorghe, Mîsea Dumitru și Dănilă Mihai, în dosarul nr. 672/1992, aflat pe rolul Tribunalului Județean Tulcea, cu privire la art. 224 din Codul penal ;

— Georgescu Teodor, Bulbuc Aurora Melania și Bulbuc Cristian Anton, în dosarul nr. 2103/1992, aflat pe rolul Tribunalului Municipiului București, Secția I penală, cu privire la art. 229 din Codul penal ;

— Marcu Dan, Gheorghe Mihai, Ivanciu Viorel, Miliu Gheorghe, Bălănuță Ion și Spânoaie Dumitru, în dosarul nr. 4321/1992, aflat pe rolul Judecătoriei Tulcea, cu privire la art. 224 din Codul penal ;

— Ionescu Angela, în dosarul nr. 4782/1991, aflat pe rolul Judecătoriei Tulcea, cu privire la art. 223 din Codul penal ;

— Baban Nelu, în dosarul nr. 6393/1992, aflat pe rolul Judecătoriei Tulcea, cu privire la art. 223 din Codul penal și la art. 249 alin. 1 din același cod, dar în cazul acestui din urmă text numai pentru dispoziția care vizează paguba adusă avutului obștesc.

2. Se stabilește termenul de 30 noiembrie 1993 pentru a da Parlamentului posibilitatea modificării dispozițiilor din Codul penal menționate la pct. 1, care contravin prevederilor art. 41 alin. (2) din Constituție.

și cu privire la dispozițiile art. 289 și 291 din Codul penal, iar în dosarul nr. 1C/1993, și cu privire la art. 249 alin. 1 din Codul penal, din moment ce încheierea de sesizare face referire la „excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor legale pentru care inculpatul a fost trimis în judecată“. Deciziile nr. 17/1993 și nr. 18/1993 nu se pronunță cu privire la aceste dispoziții legale, iar recursurile declarate de Procuratura Generală împotriva lor nu au avut în vedere acest aspect. Instanța de recurs apreciază că trebuie să se pronunțe și asupra acestor dispoziții legale deoarece, potrivit art. 26 alin. 1 din regulamentul Curții, o dată sesizată, Curtea procedează la examinarea constituționalității, nefiind aplicabile dispozițiile referitoare la suspendarea, întreruperea sau stingerea procesului.

În ce privește art. 289 și art. 291 din Codul penal, referitoare la falsul intelectual și, respectiv, uzul de fals, Curtea constată că ele nu contravin dispozițiilor constituționale referitoare la proprietatea publică și privată, cu deosebire art. 41 alin. (2), și nici altor dispoziții din Constituție, astfel încât excepția de neconstituționalitate invocată cu privire la aceste dispoziții legale urmează să fie respinsă ca nefondată.

Cu referire la art. 249 alin. 1 din Codul penal, este de observat că între ipotezele avute în vedere de text se află și aceea care se referă la faptul că s-a cauzat „o pagubă avutului obștesc“, astfel încât, cu privire la acest aspect, pentru motivele arătate în prezenta decizie, excepția de neconstituționalitate este întemeiată și urmează să fie admisă.

3. În cazul în care, până la termenul stabilit la pct. 2, nu se adoptă modificările dispozițiilor din Codul penal menționate la pct. 1, începând cu 1 decembrie 1993 urmează să-și producă efectele abrogarea acestora.

4. Până la adoptarea modificărilor de către Parlament, dar nu după data de 30 noiembrie 1993, dispozițiile legale prevăzute la pct. 1 urmează să se aplice.

5. Se respinge ca nefondată excepția de neconstituționalitate invocată de Ionescu Angela, în dosarul nr. 4782/1991, aflat pe rolul Judecătorei Tulcea, cu privire la art. 289 și art. 291 din Codul penal.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședință publică la 7 iulie 1993.

Decizia se comunică Camerei Deputaților, Senatului și Guvernului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. dr. VASILE GIONEA

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

OPINIE SEPARATĂ

I. Constituția României, intrată în vigoare la 8 decembrie 1991, a declarat statul român ca stat democratic, de drept și social. Ea a încorporat și exprimat o viziune nouă, clară și reformatoare privind democrația și drepturile omului, o viziune fundamentată pe justiție. Receptarea corectă a noii viziuni constituționale cere timp, ea implică nu numai lectura Constituției, ci pătrunderea sensurilor și dimensiunilor valorilor ocrotite. Aceasta presupune eforturi, iar dificultatea eforturilor explică neînțelegerea, uneori, a noutăților consacrate de către Constituție, cum ar fi accesul liber la Justiție, abolirea pedepsei cu moartea, garantarea și ocrotirea proprietății private, indiferent de titular, dreptul persoanei de a dispune de ea însăși.

Această nouă viziune, aceste noi idei consacrate prin dispozițiile constituționale trebuie să-și găsească aplicabilitatea la adevăratele dimensiuni juridice și umane, chiar dacă, de asemenea firește, temporar sau incident, ele pot declanșa nedumeriri, critici, reacții de respingere. Reforma este profundă și uneori poate fi receptată și înțeleasă diferit.

Orice renunțare la această reformă constituțională poate face inutil pasul înainte. Implementarea noilor reguli constituționale poate crea aparența unor căi greșite, inefficiente, pentru că rutina, conservatorismul, soluțiile simpliste creează aparența eficienței, utilității, rezolvărilor corecte. Se mai crede încă în efectul miraculos al pedepselor dure, primitive, în rolul decisiv al acestora în îndreptarea lucrurilor.

Constituția impune însă o viziune a dreptății și umanismului, de înlăturare a măsurilor represive exagerate, primitive și antiumane, pe care istoria le-a calificat ca inefficiente, ca rupând echilibrul între cetățeni și autorități.

Este în afara oricăror îndoieli că valorile politice, economice, sociale și umane trebuie protejate și juridic, că acțiunile contrare lor trebuie sancționate, dar păstrarea, dezvoltarea și protejarea acestor valori trebuie să fie, mai întâi și decisiv, rezultatul unor eforturi complexe și nu al unei politici penale represive, exagerate și discriminatorii.

Detășarea de trecutul totalitar, primitiv și represiv, deseori șicanatoriu, nu se poate realiza prin menținerea, fără examinarea critică, a unor instituții juridice care pot crea aparența unor instituții pur tehnice.

Trebuie găsite și impuse soluții de perspectivă, durabile, cu aplicabilitate îndelungată. Dacă avem în vedere această viziune, darea unei soluții temeinice și legale în urma judecării recursului formulat de către Ministerul Public trebuie să aibă ca punct de plecare numai Constituția României, în conținutul și trăsăturile ce rezultă din litera și spiritul dispozițiilor sale.

II. În dosarele nr. 42C/1993, 49C/1993, 57C/1992, 58C/1992, 63C/1992, 1C/1993, 70C/1992, 75C/1992, Procuratura Generală a declarat recurs împotriva deciziilor pronunțate de către Curtea Constituțională. Motivele de recurs invocate de către Procuratura Generală sunt două, unul privind competența Curții Constituționale și altul privind soluția ca atare. În legătură cu primul motiv, se argumentează că rezolvarea unei asemenea probleme nu este de competența Curții Constituționale pentru că: excepția de neconstituționalitate a legii se poate ridica numai în privința legilor adoptate ulterior intrării în vigoare a Constituției; de fapt, suntem în prezența unui conflict de legi în timp; abrogarea unei legi în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție nu poate fi confundată cu neconstituționalitatea legii; competența soluționării unei asemenea spețe revine instanțelor judecătorești. Cât privește cel de-al doilea motiv de recurs, invocat în subsidiar, el se argumentează prin: structura Codului penal; gradul de pericol social sporit al infracțiunilor împotriva avutului obștesc; faptul că legea vorbește de infracțiuni contra avutului și nu contra proprietății; faptul că termenul *avut* folosit în terminologia legii penale are același înțeles ca și termenul *patrimoniu* folosit în dreptul civil; faptul că noțiunea de *avut* din Codul penal are un conținut și o sferă mult mai largă decât noțiunea de *proprietate*, iar victima unei astfel de infracțiuni nu este ținută să dovedească dreptul de proprietate ori alt drept asupra bunului care a făcut obiectul material al infracțiunii. După ce se explică înțelesul dat de legea penală expresiei *avut obștesc* se conchide că infracțiunile din Codul penal nu sunt denumite infracțiuni contra proprietății, ci infracțiuni contra avutului, noțiunea de *avut* fiind folosită în sensul larg de *patrimoniu*. Se arată, de asemenea, că pedepsele mai severe pentru infracțiunile contra avutului obștesc sunt o problemă de politică penală.

Solicitând admiterea recursului, Procuratura Generală consideră că prevederile Codului penal referitoare la infracțiunile contra avutului obștesc nu sunt neconstituționale.

Examinarea motivelor de recurs, a dosarelor și deciziilor date permite câteva constatări :

a) judecarea cauzelor de către Curtea Constituțională s-a făcut cu respectarea dispozițiilor constituționale și legale în materie ;

b) deciziile au fost motivate prin analizarea aspectelor juridice rezultând din piesele dosarelor ;

c) recursurile s-au introdus în termenul legal și sunt motivate ;

d) motivele invocate în recursurile Procuraturii Generale s-au regăsit, în mare parte *ad litteram*, și în punctul de vedere depus de către această autoritate în cursul judecării în completul de 3 judecători. Ca atare, toate aceste motive au fost examinate și discutate în ședințele de judecată, iar deciziile date cuprind și referirile, precum și răspunsurile la aceste motive. De altfel, unele motive sunt identice cu cele cuprinse în nota Guvernului României, depusă la dosar. Bineînțeles, în motivarea deciziilor s-au avut în vedere și opiniile instanțelor judecătorești exprimate în încheierile prin care s-a sesizat Curtea.

III. Examinând recursurile, constatăm că ambele motive sunt neîntemeiate, urmând a fi respinse ca atare.

Referitor la primul motiv de recurs, constatăm că motivările și partea din dispozitivul Deciziei Curții Constituționale din 7 iulie 1993 sunt întemeiate și legale. În mod corect, completele de judecată ale Curții Constituționale ca instanțe de fond au reținut că, potrivit art. 3 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, Curtea este singura în drept să hotărască asupra competenței sale.

Art. 150 din Constituție prevede că legile și celelalte acte normative rămân în vigoare în măsura în care ele nu contravin Constituției. Așadar, toate celelalte dispoziții legale care contravin Constituției trebuie considerate abrogate.

Împrejurarea că prin art. 150 alin. (2) se dă în competența Consiliului Legislativ ca în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii sale de organizare să examineze conformitatea legislației cu Constituția și să facă propuneri corespunzătoare Guvernului sau Parlamentului nu trebuie înțeleasă în sensul restrângerii competenței instanțelor judecătorești de a constata chiar ele abrogarea unor dispoziții din legi sau din alte acte normative.

Sarcina dată Consiliului Legislativ pornește de la ideea ca, într-o perioadă de timp cât mai scurtă, toți cetățenii să știe care din legile anterioare Constituției au mai rămas în vigoare.

A admite părerea că numai Consiliul Legislativ ar avea competența să indice legile care trebuie abrogate sau modificate ar însemna să se ia de la instanțele de judecată una din competențele lor principale de a constata dacă un text de lege, pe care trebuie să-l aplice, mai este în vigoare, a fost modificat sau abrogat, ceea ce este de neconceput, atâta vreme cât nici un text din Constituție nu prevede acest lucru.

Mai trebuie adăugat și faptul că nici până în prezent Consiliul Legislativ nu a fost înființat și organizat. Activitatea instanțelor nu poate fi oprită, fiind de notorietate faptul că în fiecare proces acestea au

obligația, în primul rând, să-și verifice competența. Instanțele vor proceda la soluționarea cauzei numai după ce, în prealabil, au stabilit că, potrivit legii, sunt competente să facă acest lucru și că legile invocate în cauză sunt în vigoare.

IV. Curtea Constituțională, ca instanță de fond, a constatat că instanțele au trimis spre soluționare excepții de neconstituționalitate ridicate de părți, fără a se pronunța dacă textele art. 223 și 224 din Codul penal, care pedepsesc delapidarea și furtul din avutul obștesc, mai sunt sau nu în vigoare.

Prin urmare, în mod corect, Curtea Constituțională, ca instanță de fond, s-a declarat competentă să soluționeze și această problemă, pronunțându-se și asupra abrogării parțiale a art. 223 și 224 din Codul penal.

V. Cel de-al doilea motiv de recurs ridică însă multe probleme dificile.

Pentru pronunțarea unei decizii în legătură cu acest motiv trebuie examinate dimensiunile și implicațiile categoriei *avut obștesc* cu care operează Codul penal în vigoare. Trebuie observat în ce măsură aceste dimensiuni și implicații se mai înscriu în coordonatele juridice ale Constituției actuale.

Această mare problemă, dificilă și delicată, este la baza viziunilor și opțiunilor diferite exprimate în aceste procese.

Examinarea acestor aspecte juridice va evidenția motivația opiniei separate pe care am exprimat-o.

1. Cât privește categoria *avut obștesc*, ea nu s-a confundat și nici nu poate fi confundată cu *proprietatea*. Prin ea însăși, această categorie nu are nimic neconstituțional, deși ea nu mai este nominalizată prin Constituție. Atitudinea de respingere a acestei categorii se explică prin sensurile și mai ales implicațiile ce i s-au conferit prin legi. Ea a fost asimilată în conștiința oamenilor cu toate celelalte categorii și noțiuni care au desființat proprietatea privată, libertatea individuală, care erau îndreptate împotriva oamenilor. Obștescul rămâne ca terminologie, el semnifică, în context, un interes general (vezi și art. 41 din Constituție) al societății, ține de binele comun.

Obștescul este mult mai vechi decât socialismul, este o categorie universală, nepolitică, semnificativă, expresivă.

Ca atare, nu expresia *avut obștesc* ridică probleme în ce privește tratamentul penal, ci sfera acestuia și deci dimensiunile și limitele răspunderii penale.

În legătură cu acest aspect, trebuie să se observe că regimul sancțiunilor este prevăzut de un cod penal elaborat sub un regim constituțional care nu recunoștea (nu numai că nu garanta) proprietatea privată. Formele de proprietate erau : proprietatea socialistă (de stat și cooperatistă), proprietatea personală și mica proprietate individuală. De aceea, Codul penal, prin art. 1, stăbilea că „Legea penală apără, împotriva infracțiunilor, Republica Socialistă România, suveranitatea, independența și unitatea statului, proprietatea socialistă, persoana și drepturile acesteia, precum și întreaga ordine de drept“.

Deci Codul penal nu-și propunea să apere o formă de proprietate care nici nu exista constituțional.

Intr-o interpretare juridică riguroasă se poate constata că proprietatea privată, la dimensiunile sale juridice reale, a fost reconstruită prin Constituția actuală.

De aceea, rezolvarea problemelor juridice trebuie realizată prin raportare la această Constituție.

Dacă noțiunea de *avut obștească* rămâne constituțională, nu este mai puțin adevărat că proprietatea privată (în noua sa construcție juridică) este egal ocrotită de lege, indiferent de titular [art. 41 alin. (2)], și că orice extindere a categoriei *avut obștească* la proprietatea privată, dacă este de natură să contravină acestei dispoziții, este neconstituțională.

Gradul de extindere a categoriei *avut obștească* nu este numai o simplă problemă de politică penală, ci de constituționalitate, dacă această extindere creează un regim juridic ce contravine dispozițiilor art. 41 din Constituție.

Menținerea aceluiași regim juridic, a aceluiași tratament penal, nu se fondează nici pe Constituție, nici pe statul de drept, ci numai pe oportunitate.

2. Cât privește oportunitatea, aceasta este o categorie și o realitate a momentului, în timp ce statul de drept este o permanență, este o constantă ce trebuie să orienteze justiția.

Justiția se fundamentează pe statul de drept, nu pe oportunitate. Fără a refuza categoric intervenția și implicația oportunității, ea trebuie cantonată numai în sfera legalității. Justiția se înfăptuiește în numele legii (art. 123 din Constituție). Dacă legea încorporează și oportunitatea, firesc justiția o va apăra. Dar nu judecătorii sunt cei chemați să facă legile sau să stabilească oportunitatea.

Oportunitatea introduce subiectivismul, deseori bunul plac, arbitrariul (fiecare o receptează diferit), dacă nu este exprimată prin lege. Iar o justiție care se îndepărtează de lege, se îndepărtează chiar de justiție. Conceptul de oportunitate, concept elastic, alunecos, interpretabil, este cauza multor încălcări ale statului de drept.

3. În ce privește proprietatea, este în afara oricărei alte interpretări că dispozițiile constituționale actuale consacră două forme de proprietate și anume proprietatea publică și proprietatea privată.

Proprietatea publică, potrivit art. 135 alin. (3) din Constituție, aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale.

În alin. (4) din acest articol sunt nominalizate bunurile care fac obiectul exclusiv al proprietății publice, cu precizarea că și alte bunuri stabilite de lege pot intra în această categorie.

Ca atare, cu excepția bunurilor de la art. 135 alin. (4) și a celor din legile care le declară proprietate publică, celelalte constituie proprietate privată.

Proprietate privată au atât statul, cât și cetățenii, precum și persoanele juridice, ca de pildă societățile comerciale.

Caracteristic proprietății publice este faptul că este inalienabilă; în condițiile legii, bunurile proprietate publică pot fi date în administrarea regiilor autonome, instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate.

Potrivit art. 41 alin. (2) din Constituție, proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular, adică fără deosebire de faptul dacă proprietarul este statul, societatea comercială sau cetățeanul.

S-a discutat foarte mult în legătură cu determinarea conținutului noțiunilor: *proprietate, patrimoniu, avut*, iar Procuratura Generală, în recursul său, conchide că trebuie aplicate în continuare prevederile art. 145 din Codul penal, care definește *avutul obștească* astfel: „Prin termenul *obștească* se înțelege tot ce interesează organizațiile de stat, organizațiile obștești sau orice organizații care desfășoară o activitate utilă din punct de vedere social și care funcționează potrivit legii“.

Este de observat că noțiunea de *avut obștească* înglobează activitățile nu numai ale organizațiilor de stat, ci chiar ale celor care desfășoară o activitate utilă din punct de vedere social. Au fost înglobate aici până și asociațiile de locatari și absolut toate asociațiile și societățile, cu motivarea că desfășoară o activitate utilă și pe plan social.

Față de prevederile art. 41 și 135 din Constituție, art. 145 din Codul penal nu mai poate fi aplicat decât restrictiv și anume, numai cu privire la proprietatea publică.

Trebuie subliniat că în fôstele unități economice de stat (industriale și comerciale), statul nu are nici măcar o proprietate privată, astfel încât, toate discuțiile referitoare la *avere, proprietate, patrimoniu și avut* sunt lipsite de sens.

Prin Legea nr. 15/1990 s-au reorganizat unitățile economice de stat sub formă de regii autonome și societăți comerciale.

Art. 5 din această lege prevede în mod expres că „Regia autonomă este proprietara bunurilor din patrimoniul său. În exercitarea dreptului de proprietate, regia autonomă posedă, folosește și dispune în mod autonom de bunurile pe care le are în patrimoniu... în vederea realizării scopului pentru care a fost constituită. Înstrăinarea bunurilor imobile aparținând regiei autonome sau încheierea de tranzacții cu o valoare de peste 10 mil. lei se face cu aprobarea ministrului de resort“.

Toate bunurile care au aparținut unei întreprinderi de stat devenită regie autonomă formează proprietatea regiei autonome, căreia, în calitate de proprietar, i se recunosc cele trei atribute principale: posesia, folosința, dispoziția, adică posibilitatea de înstrăinare.

Fiind vorba de o regie autonomă, înstrăinarea bunurilor imobiliare ori a tranzacțiilor de mare valoare (de peste 10 mil. lei) trebuie făcută cu aprobarea ministrului de resort.

Art. 20 din aceeași lege prevede că „bunurile din patrimoniul societății comerciale sunt proprietatea acesteia“.

Prin urmare, și societatea comercială are dreptul de a înstrăina bunurile sale mobiliare și imobiliare fără a avea nevoie de autorizație din partea vreunui alt minister sau altei autorități.

Ce este deci statul în regiile autonome și societățile comerciale dacă bunurile mobile și imobile ale acestora aparțin unității economice?

Statul este un simplu acționar care, inițial, a avut 70% din valoarea acțiunilor, acțiuni care trebuie să fie privatizate, adică vândute, în următorii 5 ani.

Statul deține prin acțiunile sale o cotă-parte din capitalul social, iar capitalul social nu trebuie confundat cu patrimoniul unității.

La toate societățile comerciale care nu sunt în pragul falimentului, capitalul social este foarte redus ca valoare, în comparație cu patrimoniul.

Ca orice acționar, statul este coproprietar al societății comerciale pentru suma care reprezintă totalul acțiunilor sale. Statul nu are altă posibilitate, în calitatea lui de acționar decât, fie să încaseze dividendele anuale, fie să-și înstrăineze acțiunile, ceea ce trebuie să se facă potrivit legii, în următorii ani.

Prin urmare, dacă un funcționar își însușește din bunurile unei societăți comerciale, el nu săvârșește o infracțiune de delapidare, ci de furt din proprietatea privată a societății.

De asemenea, dacă un terț sustrage un bun de la o societate comercială, el se face vinovat de un furt din proprietatea privată a societății comerciale. Statul, ca oricare alt acționar, nu este cu nimic păgubit prin faptul că s-au săvârșit furturi de la societatea comercială.

Societatea comercială are evident obligația să-și reîntregească patrimoniul, chemând în judecată pe cel vinovat de sustrageri.

Societatea comercială este debitoarea tuturor acționarilor pentru valoarea acțiunilor proprii.

Statul rămâne titularul unor acțiuni în limitele capitalului social, acțiuni de care poate dispune după plac și care nu își micșorează valoarea prin faptul că unu sau mai mulți cetățeni au sustras o parte din bunurile proprietate a societății.

Prin urmare, toate sustragerile de bunuri de la societățile comerciale le afectează numai pe acestea, nu și statul care nu are drepturi de proprietate în societățile comerciale, ci numai o parte din capitalul social.

Iată de ce aplicarea în continuare a prevederilor art. 223 și 224 cu privire la delapidare și furt din avutul obștesc ar constitui o ignorare flagrantă și inadmisibilă a prevederilor legale amintite mai sus, potrivit cărora toate bunurile regiilor autonome și ale societăților comerciale constituie proprietatea exclusivă a acestora.

VI. Așa văzute lucrurile, apreciem că deciziile date în fond, de către completele Curții Constituționale în dosarele în discuție, sunt temeinice și legale. Prin decizia adoptată în recurs, cu majoritatea celor trei judecători, se dispune extinderea caracterului neconstituțional, arătându-se că „nu există nici un temei legal pentru a identifica avutul obștesc cu proprietatea publică” și că „dispozițiile legale din Codul penal referitoare la avutul obștesc și atacate în fața Curții sunt neconstituționale și, ca atare, în întregime abrogate”, fiind „necesară intervenția legiuitorului”. O asemenea extindere este însă defavorabilă protecției proprietății publice și, mai mult, ea nu se sprijină pe dispozițiile constituționale, avantaj ce trebuie recunoscut deciziilor date în fond care se motivează în totalitate, clar și solid, pe textele constituționale.

Ca atare, pentru aceste motive opinăm că și cel de-al doilea motiv de recurs trebuie respins, păstrându-se în integralitate deciziile date la judecata în fond.

VII. O problemă nouă ce apare în decizia din 7 iulie 1993 a Curții Constituționale este cuprinsă în pct. 2, 3 și 4, în sensul cărora : se stabilește termenul de 30 noiembrie 1993 pentru a da Parlamentului posibilitatea modificării dispozițiilor din Codul penal care contravin art. 41 alin. (2) din Constituție ; în cazul în care până la termenul stabilit nu se produc modificările menționate, începând cu 1 decembrie 1993 urmează să-și producă efectele abrogarea acestora ; până la adoptarea modificărilor de către Parlament, dar nu după data de 1 decembrie 1993, dispozițiile în cauză urmează să se aplice.

O asemenea soluție ridică serioase semne de întrebare privind fundamentarea sa constituțională, precum și efectele sale în timp și asupra persoanelor.

Prin ea însăși, această soluție este contradictorie. Din moment ce dispozițiile din Codul penal privind răspunderea penală în cauzele ce privesc avutul obștesc sunt declarate neconstituționale, aplicabilitatea lor încă o perioadă de timp este evident în contradicție cu abrogarea lor. Un text legal, a cărui abrogare în baza art. 150 alin. (1) din Constituție a fost constatată, nu mai produce efecte din chiar momentul abrogării sale.

Altfel, soluția abrogării ar fi inefficientă.

Soluția propusă nu se sprijină pe Constituția în vigoare. Atunci când Constituția, prin art. 123 alin (1), stabilește că justiția se înfăptuiește în numele legii, are în vedere legea în vigoare, iar o lege este și rămâne în vigoare numai prin voința legiuitorului. Justiția nu se poate înfăptui pe baza unei legi a cărei abrogare expresă s-a realizat printr-un text constituțional și a cărei abrogare a fost constatată oficial de către o autoritate publică. În speță, rolul constituțional al Curții este de a constata dacă dispozițiile din Codul penal au fost sau nu abrogate și, deci, să dispună aplicabilitatea sau inaplicabilitatea lor. Curtea nu se poate suprapune Parlamentului. Fără îndoială că autoritățile publice care au funcții în legiferare trebuie să se implice, dar această implicare este o problemă în care numai ele decid. Implicarea Curții Constituționale în domeniul legiferării (în afara situațiilor prevăzute de art. 144 lit. a), b) și h) și a poliției penale excede competenței sale, fiind o imixtiune în competența altor autorități statale. Aceasta ar fi o gravă abatere de la principiul de drept în sensul căruia în materie de competență legile sunt de strictă interpretare. Curtea Constituțională și-ar aroga abuziv atribuția de a prelungi în timp efectele unor dispoziții legale abrogate, încălcând regulile de competență și echilibrul puterilor ce rezultă foarte clar din dispozițiile constituționale.

Din moment ce Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului și unica autoritate legiuitoare a țării (art. 58 din Constituție), Curtea Constituțională nu-l poate obliga la o anumită activitate, oricât de importantă ar fi problema cuprinsă într-o decizie.

În speță fiind vorba de dispoziții penale ce privesc pedepse privative de libertate, efectele unei asemenea soluții sunt imprezvizibile. Se pot crea situații ireparabile juridic și moral prin aplicarea sub condiție a unei legislații penale, or justiția penală trebuie să se înfăptuiască fără asemenea condiții și fără incertitudini.

Fundamentarea acestei soluții pe art. 145 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „Deciziile Curții Constituționale sunt obligatorii și au putere numai pentru viitor”, este evident eronată.

Desigur, potrivit Constituției, deciziile produc efecte numai pentru viitor, dar prin aceasta Constituția interzice de fapt efectele retroactive. Acest viitor nu

este interpretabil decât într-un singur sens juridic, și anume că el începe din momentul în care aceste decizii sunt definitive și executorii. Acest viitor nu este la dispoziția Curții, el este stabilit prin chiar Constituție. Atunci când Constituția a vrut să permită autorităților să stabilească chiar ele un asemenea viitor a făcut-o explicit. Astfel, potrivit art. 15 alin. (2), legea produce efecte numai pentru viitor, iar potrivit art. 78, legea intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României sau la data prevăzută în textul ei.

Pentru toate aceste motive considerăm că, în această problemă, decizia luată cu majoritatea celor trei judecători nu este nici temeinică, nici constituțională.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. dr. VASILE GIONEA

JUDECĂTOR,

prof. dr. Ioan Muraru

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E

pentru aprobarea Normelor privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă

Guvernul României hotărăște :

Art. 1. — Se aprobă Normele privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă, anexate.

Art. 2. — Cheltuielile ce decurg din aplicarea acestor norme vor fi efectuate în limita veniturilor proprii și

a fondurilor aprobate prin bugetul de stat cu această destinație.

Art. 3. — Prevederile prezentei hotărâri se aplică până la sfârșitul anului 1993.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează :

Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Florin Georgescu
Ministru tineretului și sportului,
Gheorghe Angelescu

București, 9 iulie 1993.

Nr. 343.

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

N O R M E

privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă

CAPITOLUL I

a) Jocuri sportive

Cheltuieli ce pot fi efectuate pentru pregătirea și participarea la competiții sportive interne și internaționale

A Acțiuni interne

1. a) Cantonamentele, semicantonamentele și taberele de pregătire se aprobă de conducerea unităților care le inițiază și se organizează cu :

— sportivi care participă la etapele de județ, zonă și finale ale campionatelor naționale de seniori, tineret, juniori, copii, școlare și universitare, tabere de selecție și pregătire sportivă, centre naționale olimpice de pregătire a juniorilor ;

— sportivi care participă în superligă, diviziile A, B, diviziile școlare și de juniori (tineret) ;

— sportivi care participă la întâlniri internaționale.

b) În cantonamente, semicantonamente și tabere, în afară de sportivi și antrenori, mai pot participa, de la caz la caz, în funcție de specificul ramurii de sport și de numărul sportivilor în pregătire, câte un conducător de lot, medic, asistent medical, masor, fizioterapist, cercetător, operator video, alți specialiști și tehnicieni ; în cazul pregătirii sportive cu copii și elevi, mai pot participa, pentru asigurarea pregătirii lor școlare, câte un cadru didactic la 25—30 elevi.

c) Persoanele menționate la alineatul precedent beneficiază pe perioada cantonamentelor, semicantonamentelor și taberelor de aceleași drepturi ca și sportivii. Se exceptează cazurile în care acțiunile sunt organizate în localitățile de domiciliu al acestora, iar organizatorii au stabilit ca unii dintre ei să nu locuiască cu sportivii cantonați, situație în care vor beneficia numai de masa de prânz.

d) Numărul participanților la cantonamente, semicantonamente și tabere se stabilește de unitățile sportive organizatoare, în funcție de ramura de sport, scopul acțiunii și posibilitățile financiare.

e) Pe durata cantonamentelor, semicantonamentelor și taberelor de pregătire sportivă se pot efectua cheltuieli pentru activități culturale, presă, precum și cheltuieli de refacere după efort, recuperare și igienă personală, la tarifele legale practicate de unitățile prestatoare, în limita de până la 650 lei de persoană pe zi.

f) Persoanele care controlează loturile de sportivi aflați într-una din formele de pregătire de mai sus, indiferent de funcția și natura controlului, nu pot servi masa la nivelul alocației acordate sportivilor sau tehnicienilor, în acest scop beneficiind de diurna de deplasare stabilită potrivit normelor legale.

2. Numărul maxim de sportivi care poate fi deplasat la competiții sportive interne, la care se adaugă 1—2 antrenori, un conducător și un cadru medical, după caz, este următorul :

Ramura de sport	Meciuri bilaterale și triunghiulare	Turnee cu participarea a minimum 4 echipe
— baschet	12	12
— baseball	18	22
— handbal	12	16
— hochei	22	22
— hochei pe iarbă	20	20
— oină	14	14
— polo	15	15
— popice	8	10
— rugby	21	25
— volei	12	12

b) La celelalte ramuri de sport, numărul de sportivi care pot face deplasarea (titulari și rezerve) este cel prevăzut în regulamentul competiției respective, la care se adaugă antrenori (profesori) și, după caz, un conducător și un cadru medical, în funcție de numărul probelor și numărul de sportivi pe probe.

c) La aeronautică, canotaj, călărie, ciclism, gimnastică, gimnastică ritmică, caiac-canoe, modelism, motociclism, scrimă, radioamatorism, tir, yachting sau altele, după caz, se va putea cuprinde în delegație și un tehnician (mecanic, electrician, armurier, pianist, marangoz, medic veterinar, îngrijitor cai și alte funcții specifice ajutoare unor ramuri de sport).

d) Cheltuielile de participare la toate competițiile sportive interne sunt suportate de cluburi și asociații sportive din bugetul propriu, iar cele de organizare, de către organizatori.

3. Transportul sportivilor și însoțitorilor la acțiuni sportive, în limita numărului maxim stabilit, se poate face cu mijloace de transport proprii ale unităților sportive sau cu cele în comun (autobuz, microbuz, tren, avion), folosindu-se mijlocul de transport cel mai avantajos ca durată și cost. În cazul deplasării pe distanțe mai mari de 300 km, se va putea călători cu tren clasa I, cu vagon de dormit sau cu avion. Călătoria cu vagon de dormit sau avion se poate face, de la caz la caz, cu aprobarea conducătorului unității respective și numai în situații de strictă necesitate.

Pentru participarea la competiții sau antrenamente, sportivii și însoțitorii acestora se pot deplasa de la hotel (restaurant) la bazele sportive cu mijloace de transport în comun, cheltuielile urmând a fi decontate în cadrul acțiunilor respective.

4. Cazarea participanților la acțiunile sportive se va face, cu prioritate, în unitățile de cazare pentru sportivi, în cămine, internate școlare sau studentești, moteluri, campinguri sau în hoteluri până la categoria 2 stele inclusiv, conform tarifelor în vigoare. Spațiile din unitățile de cazare pentru sportivi se vor folosi,

în primul rând, pentru acțiunile sportive și, în limita locurilor disponibile, pentru acțiuni cu alt caracter.

Deținătorii de unități de cazare din rețeaua Ministerului Tineretului și Sportului (fedații, complexe naționale sportive, oficii județene pentru tineret și sport, cluburi sportive etc.) vor practica tarife diferențiate pe categorii de acțiuni în funcție de confort. Pentru alte activități decât cele sportive, tarifele se vor stabili prin negociere, la nivel superior celor pentru acțiuni sportive, și vor urmări recuperarea integrală a cheltuielilor de întreținere și funcționare a unității de cazare respective.

5. Transportul materialelor, echipamentelor, aparaturii, medicamentelor etc. necesare pentru antrenamente și competiții se poate efectua cu mijloace de transport proprii sau închiriate, decontându-se cheltuielile efective.

6. Pentru organizarea de consfătuiri, analize anuale, ședințe de lucru cu caracter metodic, schimburi de experiență, cursuri de perfecționare, conferințe de presă și alte acțiuni similare, Departamentul sportului, Comitetul Olimpic Român, federațiile sau unitățile sportive pot asigura cheltuieli de participare ale invitaților (transport, cazare și scoateri din producție — după caz — și cheltuieli de întreținere la nivelul diurnei legal stabilite), precum și cheltuieli de organizare (chirie sală, amplificare, rechizite, aparatură video, casete video, transport materiale etc.).

B. Acțiuni internaționale

7. Numărul participanților care compun delegațiile sportive străine la acțiuni internaționale organizate în țară, al delegațiilor sportive române care se deplasează la competiții în străinătate, numărul de zile, precum și condițiile de participare sunt cele stabilite prin convenții și protocoale încheiate cu federațiile sau cluburile respective sau prin regulamentele organismelor sportive internaționale.

8. Transportul intern al delegațiilor sportive străine se poate efectua cu avion, autobuz, microbuz sau autoturism din dotare sau închiriere, tren clasa I (indiferent de distanță) sau cu vagon de dormit, urmărindu-se realizarea lui în condiții cât mai apropiate de cele oferite, prin reciprocitate, de parteneri.

9. Cazarea delegațiilor sportive străine se suportă, după caz, de Ministerul Tineretului și Sportului — Departamentul sportului, Comitetul Olimpic Român, federații sau unitățile sportive organizatoare, în limita tarifelor legale. În mod cu totul excepțional, se pot folosi hoteluri categoria 3 stele inclusiv, pe bază de convenții sau protocoale, numai în cazul acțiunilor și competițiilor internaționale oficiale stabilite prin regulamente internaționale sau pentru acțiunile care se realizează prin reciprocitate între parteneri și dacă protocolul încheiat impune aceasta.

În cazul folosirii hotelurilor aparținând unităților de turism din rețeaua Ministerului Turismului, tariful aplicat de acestea pentru delegațiile sportive străine va fi același cu cel perceput sportivilor români.

10. Delegațiilor sportive străine li se pot asigura cheltuieli pentru activități culturale, refacere după efort, igienă personală, transport local, flori și altele, potrivit tarifelor legale, în limita sumei de 950 lei de persoană pe zi.

11. Sumele în lei ce se acordă drept „bani de buzunar” delegațiilor sportive străine pe perioada șederii în țară, precum și sumele în valută la care au dreptul delegațiile sportive române care participă la manifestări organizate peste hotare sunt cele stabilite prin convenții și protocoale încheiate cu țările respective sau prin reglementările organismelor internaționale, care vor fi comunicate de Ministerul Tineretului și Sportului unităților sportive.

12. La întâlnirile și acțiunile sportive internaționale organizate în țară, federațiile și unitățile sportive pot efectua cheltuieli, pentru fiecare ședință tehnică, în limita sumei de 1.000 lei de persoană.

13. Cu ocazia organizării unor competiții și acțiuni internaționale, delegațiilor sportive străine li se pot oferi atenții simbolice (cadouri) după cum urmează :

a) La acțiunile internaționale organizate în țară :

— sportivilor	— până la 2.000 lei/persoană
— conducătorilor adjuncți, antrenorilor, cadrelor medicale, arbitrilor, ziarștilor care fac parte din delegație	— până la 2.500 lei/persoană
— conducătorului delegației arbitrilor internaționali și observatorilor delegați de forurile internaționale	— până la 3.700 lei/persoană

b) La acțiunile internaționale organizate în străinătate :

— întâlniri bilaterale	— până la 24.600 lei/acțiune
— concursuri (turnee) internaționale, congrese, consfătuiri, cantonamente și tabere internaționale	— până la 49.000 lei/acțiune
— campionate europene, mondiale și competiții asimilate acestora	— până la 122.800 lei/acțiune
— Jocurile Olimpice, Jocurile Mondiale Universitare	— până la 122.800 lei pentru fiecare ramură de sport

Asimilarea competițiilor este de competența ministerului tineretului și sportului.

Costul materialelor de propagandă sportivă (cupe, tricouri, diplome, medalii, fanioane, pliante, plachete, insigne, brelocuri, flori etc.) nu se include în valoarea cadourilor.

14. Arbitrii și observatorii străini delegați la competiții internaționale organizate în țară beneficiază de aceleași drepturi ca și participanții la competiții.

Indemnizația de arbitraj se plătește în lei sau în valută, după caz, corespunzător prevederilor regulamentelor și în cuantumul stabilit de organismele sportive internaționale.

15. Reprezentantul unității sportive organizatoare care însoțește delegațiile străine participante la acțiuni internaționale desfășurate în țară, precum și translatorii vor beneficia de aceleași drepturi privind cazarea, hrana, transportul etc. ca și delegațiile străine.

Șoferii care se deplasează cu delegații sau invitații străini în altă localitate beneficiază, în perioada respectivă, de cheltuieli de cazare, precum și de cheltuieli pentru masă, în limita sumelor prevăzute de lege.

16. Pentru delegațiile sportive care se deplasează în străinătate, Ministerul Tineretului și Sportului, Comitetul Olimpic Român, Ministerul Învățământului,

alte ministere și instituții centrale, federațiile și unitățile sportive pot efectua cheltuieli în valută, în condițiile legii. Cuantumul cheltuielilor ce se pot aproba pentru deplasările în străinătate (diurnă, cazare, transport, alte cheltuieli) este cel prevăzut prin actele normative în vigoare.

Nivelul diurnei în condițiile menționate mai sus se aplică numai în cazul participării la Jocurile Olimpice, campionate mondiale, campionate europene, Jocuri Mondiale Universitare, cupe mondiale și europene, congrese, consfătuiri, schimburi de experiență, ședințe de lucru și alte acțiuni asemănătoare cu caracter internațional.

În cazul competițiilor amicale și de verificare, federațiile și unitățile sportive sunt obligate să facă, din timp, demersuri la organizatorii acțiunilor ce se derulează în străinătate, în vederea determinării acestora să suporte, pe cât este posibil, pe lângă cheltuielile de cazare și hrană, și banii de buzunar.

De asemenea, în funcție de valoarea sportivilor și interesul organizatorilor, se va solicita și asigurarea transportului internațional. Dacă organizatorii nu acordă banii de buzunar la aceste acțiuni amicale, în cazul cluburilor și asociațiilor sportive, drepturile de diurnă redusă, prevăzute în condițiile legii, vor fi diminuate cu 25%.

În situațiile când organizatorii străini stabilesc, pentru hotel sau hotel plus pensiune, tarife superioare celor cuprinse în normele legale din țara noastră, Ministerul Tineretului și Sportului — Departamentul sportului și conducerea unităților sportive cu cont valutar pot aproba efectuarea de cheltuieli în valută la nivelul acestor tarife, pe baza comunicării scrise transmise în prealabil de organizatori. În cazul realizării acțiunilor prin sistemul de pensiune, delegații vor primi și diurna redusă (30% drept bani de buzunar).

17. Pentru sportivii și oficialii români cuprinși în delegațiile participante la competițiile oficiale internaționale: Jocuri Olimpice, Jocuri Mondiale Universitare, campionate mondiale și europene se pot confecționa costume de prezentare, în limita fondurilor aprobate unităților respective, care se acordă gratuit membrilor delegațiilor.

C. Alocații de hrană

18. Alocațiile zilnice de hrană pentru activitatea sportivă de performanță internă și internațională, potrivit normelor legale în vigoare, se diferențiază pe categorii de acțiuni, după cum urmează:

Activitatea sportivă de performanță

Acțiunea	La cantine (exclusiv regia)	La restaurante (inclusiv regia)
a) Competiții interne		
— etapa pe localitate	până la 1.460 lei	—
— etapa județeană	până la 2.000 lei	până la 2.850 lei
— etapa de zonă (interjudețeană) și divizia B	până la 2.300 lei	până la 3.310 lei
— etapa finală, cupe, competiții cu etape directe finale, divizia A, superliga	până la 2.590 lei	până la 3.850 lei
b) Cantonamente, semicantonamente, tabere		
— organizate de cluburi și asociații sportive cu sportivii din secțiile acestora	până la 2.610 lei	până la 4.000 lei
— organizate de Departamentul sportului, Comitetul Olimpic Român, Ministerul Învățământului, federații, alte instituții centrale, cu sportivii din loturile olimpice și naționale	până la 2.870 lei	până la 4.300 lei
c) Competiții și acțiuni sportive internaționale, inclusiv mesele oficiale		
— organizate de cluburi și asociații sportive	până la 3.140 lei	până la 4.880 lei
— organizate de Departamentul sportului, Comitetul Olimpic Român, Ministerul Învățământului, federații, alte instituții centrale	până la 3.430 lei	până la 5.170 lei

NOTĂ :

Sportivii din loturile olimpice și naționale beneficiază, la toate etapele, de alocația de hrană prevăzută pentru finală.

Alocațiile de hrană prevăzute mai sus se reduc cu până la 30% pentru ramurile de sport care nu impun un efort fizic deosebit.

Procentele de reducere și nominalizarea ramurilor de sport se vor stabili de către Ministerul Tineretului și Sportului, cu avizul Ministerului Finanțelor.

Pentru celelalte acțiuni sportive, altele decât cele de performanță, alocațiile de hrană zilnice sunt următoarele :

- competiții sportive interne 945 lei
- cantonamente, semicantonamente, tabere 997 lei
- competiții sportive internaționale 1.235 lei

d) Oficiile județene pentru tineret și sport, cluburile, complexele naționale sportive din subordinea Ministerului Tineretului și Sportului, care dețin unități de alimentație pentru sportivi, vor percepe cheltuieli de regie de maximum 25% din valoarea alocației în cazul servirii mesei sportivilor din loturile naționale, din cluburi și asociații, precum și pentru alte acțiuni cu caracter sportiv.

e) Prețurile percepute pentru servirea mesei în cazul altor acțiuni decât cele sportive vor fi convenite cu beneficiarul.

f) Alocațiile de hrană stabilite la pct. 18 reprezintă plafoane maxime. Cuantumul concret al alocației de hrană se stabilește de conducerea federațiilor sau unităților sportive respective, în funcție de specificul ramurii de sport, valoarea sportivilor, unitatea unde se asigură hrana, în limita fondurilor bugetare aprobate.

Alocația de hrană se repartizează, în principiu, pe durata unei zile astfel :

- masa de dimineață 20%
- masa de prânz 40%
- masa de seară 40%

În cazul în care, în ziua sosirii sau plecării de la acțiunile sportive, nu se asigură toate cele trei mese, alocația de hrană din ziua respectivă se reduce corespunzător cu mesele neservite.

g) La acțiunile interne sunt interzise includerea și decontarea în cadrul alocației de hrană a băuturilor alcoolice.

h) Delegațiilor sportive străine li se va putea acorda, la plecare, hrană rece pe durata călătoriei până la destinație, în limita alocației de care au beneficiat în țară și în condițiile prevăzute la lit. f), dacă transportul se efectuează cu trenul, autobuzul sau autoturismul.

i) La terminarea acțiunilor sportive internaționale se va putea organiza o masă oficială cu sportivii și antrenorii participanți, ziariștii străini și români și un număr limitat de oficiali, arbitri și alte persoane care au contribuit la organizarea acțiunii, în limita sumelor prevăzute mai sus. În cazul delegațiilor sportive, alocația pentru masa oficială include și cota de 40% repartizată pentru masa de seară.

j) Pe timpul transportului în străinătate cu trenul, autobuzul sau autoturismul, delegațiile sportive române beneficiază de hrană rece la nivelul alocației de cantonament, care se calculează de la data și ora plecării până la data și ora sosirii la destinație.

În cazul în care întreținerea s-a acordat în valută, hrana rece se alocă numai pe durata călătoriei pe teritoriul țării noastre.

k) Pe timpul participării peste hotare la Jocurile Olimpice, campionat mondiale, campionat europene și universiade se vor putea acorda sportivilor, suplimentar drepturilor de hrană în valută, alimente și alte produse, în limita a 800 lei de persoană pe zi.

l) La jocurile din cadrul superligii, diviziilor A și B, finalele campionatelor naționale și competițiile internaționale, organizatorii pot asigura sportivilor răcori-

toare (sucuri, apă minerală, ceai, fructe etc.) în sumă de până la 350 lei de persoană de joc sau reuniune.

m) La probele de fond și mare fond din cadrul competițiilor interne și internaționale, precum și în cantonamente, în zilele de antrenament, organizatorii vor putea acorda o alimentație de traseu de până la 700 lei de sportiv. De aceeași prevedere pot beneficia și alți sportivi la probe specifice cu efort fizic susținut (atletism-aruncări, haltere, lupte, box la categoriile mari de greutate, canotaj, caiac-canoe și altele), ce vor fi stabilite de conducerea federațiilor sau unităților sportive.

n) Nivelul alocațiilor de hrană menționat la pct. 18 poate fi depășit, cu suportarea diferenței de către beneficiar sau din sumele alocate cu această destinație de către sponsori.

D. Alte cheltuieli

19. La competițiile interne și internaționale se pot alocă fonduri pentru materiale consumabile (rechizite, multiplicări, flori, pavoazare, panouri etc.) conform prețurilor pieței la data desfășurării acțiunii și strictului necesar pentru desfășurarea acesteia.

20. În afara premiilor în numerar prevăzute în aceste norme, la competițiile interne, începând cu etapa pe localitate, organizatorii pot acorda, după caz, din bugetul propriu aprobat, premii în medalii, tricouri, diplome, cupe, flori etc., conform regulamentelor competițiilor respective.

21. Pentru folosirea la antrenamente a bazelor sportive care funcționează pe principiul autofinanțării, federațiile și unitățile sportive plătesc chirie. Deținătorii bazelor din rețeaua Ministerului Tineretului și Sportului (federații, complexe sportive naționale, oficii județene pentru tineret și sport și cluburile sportive) vor lua în calculul chiriei cheltuielile de funcționare și întreținere a bazelor (lumină, căldură, apă caldă, materiale de întreținere, salubritate etc.), precum și salariile și drepturile personalului muncitor implicat direct în întreținerea bazei. Toate aceste cheltuieli vor fi împărțite la numărul lunar de ore de folosire a bazei de către secțiile sportive, rezultând chiria pe oră.

În cazul folosirii simultane a unei baze sportive (culoare de înot, pistă de atletism, sală de jocuri sportive etc.) de către mai multe secții sportive, chiria se va împărți proporțional cu gradul de folosire.

Cluburile școlare și universitare pot beneficia de o reducere a chiriei de până la 50% față de cuantumul pe oră stabilit pentru celelalte unități sportive.

Deținătorii de baze sportive vor putea solicita avansuri în contul folosirii de către secțiile sportive a bazelor, urmând ca la fiecare sfârșit de lună să se regularizeze sumele plătite cu orele efectiv folosite, eventualele diferențe reportându-se pentru luna următoare.

În folosirea bazelor sportive vor avea prioritate, în ordine, sportivii din loturile olimpice și naționale, maștrii emerțiți și maștri ai sportului, sportivii care dețin clasificări sportive, secțiile de performanță care activează în superligă, diviziile A și B, școlare și de juniori, universitare.

Pentru alte activități în afara celor menționate mai sus (cum sunt spectacole, concerte, adunări, întreceri sportive amicale etc.), deținătorii de baze sportive vor stabili chirii prin care își vor recupera integral

cheltuielile, inclusiv o cotă care va fi utilizată pentru dotarea și modernizarea bazei respective.

Prin excepție de la prevederile acestui capitol, în funcție de importanța acțiunii sau valoarea secțiilor sau unităților sportive, șeful Departamentului sportului poate aproba punerea la dispoziție gratuită a bazelor din rețeaua Ministerului Tineretului și Sportului.

CAPITOLUL II

Scoaterea pe timp limitat, de la locul unde își desfășoară activitatea, a persoanelor care participă la acțiuni sportive

1. Ministerul Tineretului și Sportului — Departamentul sportului, Comitetul Olimpic Român, federațiile, cluburile, asociațiile sportive, precum și alte instituții cu atribuții în sport sunt autorizate să solicite conducerii unităților scoaterea de la locul unde persoanele care participă la acțiuni sportive sunt încadrate în muncă a militarilor în termen și a cadrelor militare angajate, precum și a elevilor și studenților, pentru pregătirea sportivă de performanță și participarea la acțiunile competiționale prevăzute în calendarul intern și internațional, precum și la alte acțiuni speciale aprobate, în condițiile menționate mai jos :

a) 4 ore zilnic pentru sportivii din loturile olimpice și naționale, cei care dețin cel puțin categoria I de clasificare, precum și pentru componenții echipelor din superligă, diviziile A și B, pe perioadele cât se pregătesc la cluburi (asociații) ;

b) integral, pe perioade determinate, pentru sportivi, antrenori, specialiști, pe durata pregătirii și participării la acțiunile sportive prevăzute în calendarul intern și internațional.

2. Persoanele încadrate în muncă, la care se aplică prevederile de la pct. 1, vor primi din partea unităților unde sunt angajate, din fondul de salarizare al acestora, drepturile bănești aferente perioadei scoaterii din producție, calculate pe baza salariului mediu. În calculul sumei respective se iau următoarele venituri curente pentru timpul lucrat în program normal în ultimele 3 luni :

— salariul de bază convenit pentru timpul efectiv lucrat ;

— diferența pentru lucrul în acord pentru personalul salariat pe baza acestei forme de retribuire ;

— sporul de vechime în muncă ;

— indemnizația de conducere ;

— indemnizația aferentă concediului de odihnă efectuat.

Suma astfel obținută se va recupera de la unitatea sportivă care a cerut scoaterea de la locul de muncă.

3. Pe timpul scoaterii din producție, conform pct. 1, persoanelor încadrate în muncă li se păstrează postul pe care sunt încadrate. Perioada scoaterii din producție constituie vechime în muncă.

4. Scoaterea de la cursuri a cadrelor didactice, a sportivilor elevi și studenți se face potrivit reglementărilor comune ale Ministerului Învățământului și Ministerului Tineretului și Sportului.

5. Pot beneficia de scoateri din producție, pe perioade determinate, arbitrii, tehnicienii, cadrele medicale și alți specialiști, strict necesari pentru buna desfășurare a acțiunilor sportive.

6. În caz de accident de muncă, boală sau deces, survenite în timpul scoaterii de la locul de muncă,

persoanele sau familiile acestora, după caz, beneficiază de drepturile ce li se cuvin, potrivit legii.

7. Se recomandă societăților comerciale să aplice normele cuprinse la pct. 1—6 din cap. II. Condițiile concrete ale scoaterii de la locul de muncă se negociază între unitățile sportive și societățile comerciale.

8. În conformitate cu prevederile legii bugetare anuale, sponsorii pot încheia contracte civile de sponsorizare cu sportivii și tehnicienii acestora, pe perioade determinate de timp.

CAPITOLUL III

Alimentația de efort

1. Pentru asigurarea unei alimentații corespunzătoare efortului depus în pregătire, sportivii pot beneficia de alimentație de efort în hrană, alimente sau numerar, acordată după cum urmează :

a) de către federații sau unități sportive, pentru sportivii din loturile olimpice și naționale, la toate categoriile de vârstă — până la 32.000 lei lunar ;

b) de către unitățile sportive, pentru sportivii de performanță din secțiile cluburilor și asociațiilor sportive, la toate categoriile de vârstă — până la 16.000 lei lunar.

Criteriile de acordare vor fi stabilite de federații, respectiv de cluburi și asociații, în raport cu valoarea sportivului, efortul depus și rezultatele obținute.

2. Alimentația de efort se acordă, pentru aceeași perioadă, de către o singură unitate sportivă (federație, club sau asociație).

3. Pe perioadele de cantonament, semicantonament (în cazul în care s-a asigurat hrană) și tabere, federațiile și unitățile sportive nu pot acorda alimentație de efort.

4. Cluburile și asociațiile sportive care au echipe (grupe) de copii și juniori care se pregătesc conform normelor stabilite de federații vor putea acorda acestora, pentru compensarea efortului depus, alimente constând din produse lactate, fructe, miere sau altele cu efect nutritiv similar, în limita sumei de până la 500 lei de sportiv în ziua antrenamentului.

5. Federațiile și unitățile sportive au dreptul să procure, în cadrul bugetului propriu, medicamente, vitamine și susținătoare de efort, în limita a 1.600 lei pe zi de sportiv pentru acțiunile de pregătire organizate de federații și până la 1.000 lei pe zi de sportiv pentru cele organizate de unitățile sportive, pe baza referatului de necesitate prezentat de medicul de lot național sau al unității sportive.

CAPITOLUL IV

Premii, prime și alte drepturi

A. Premii pentru sportivi

1. Pentru performanțele deosebite obținute în competiții sportive, Ministerul Tineretului și Sportului — Departamentul sportului, Comitetul Olimpic Român, Ministerul Învățământului, federațiile, unitățile sportive, alte instituții centrale, după caz, pot acorda sportivilor, în funcție de valoarea performanței, importanța competiției, aportul personal și în limita bugetului aprobat, premii în lei sau obiecte, până la valoarea brută a sumelor prevăzute mai jos :

Competiția	Locul 1	Locul 2	Locul 3	Locul 4	Locul 5	Locul 6	Cine acordă premierea
a) Campionate mondiale : — seniori	2.500.000	1.750.000	1.000.000	250.000	200.000	100.000	Departamentul sportului
— tineret și juniori	500.000	350.000	200.000	125.000	100.000	50.000	— „ —
b) Campionate europene : — seniori	1.000.000	700.000	400.000	200.000	125.000	75.000	— „ —
— tineret și juniori	300.000	200.000	100.000	75.000	50.000	35.000	— „ —
c) Jocuri mondiale universitare	400.000	300.000	200.000	—	—	—	Ministerul Învățământului
d) Cupe mondiale și europene	400.000	300.000	200.000	—	—	—	Cluburile și asociațiile sportive
e) Competiții bilaterale : — interțări	75.000	—	—	—	—	—	Federațiile, cluburile și asociațiile
— intercluburi	35.000	—	—	—	—	—	
f) Competiții ale federațiilor (turnee) cu participarea sportivilor (echipelor) din mai multe țări, inclusiv competiții cu participarea mai multor ramuri de sport — intercluburi (asociații)	100.000 50.000	75.000 35.000	50.000 25.000	— —	— —	— —	Federațiile Cluburile și asociațiile sportive
g) Campionate naționale : — seniori	100.000	75.000	50.000	—	—	—	— „ —
— tineret și juniori I	35.000	25.000	20.000	—	—	—	— „ —
— juniori II	20.000	15.000	10.000	—	—	—	— „ —
h) „Cupa României“	100.000	75.000	50.000	—	—	—	— „ —

2. Șeful Departamentului sportului poate aproba, pentru câștigarea titlului mondial, suplimentarea cu până la 50% a premiului prevăzut în prezentele norme.

3. Sportivii premiați de Departamentul sportului conform prevederilor de mai sus, clasați în primele 3 locuri la campionatele mondiale și europene, pot primi premii și din partea cluburilor (asociațiilor) sportive de care aparțin sau a instituțiilor centrale cărora le sunt subordonate aceste unități, din veniturile proprii

ale acestora, de până la 50% din valoarea premiului acordat de forul sportiv menționat.

4. La ramurile de sport la care, pe baza rezultatelor obținute de sportivi la probele individuale se întocmesc, potrivit regulamentului de concurs, și clasamente pe echipe, premiarea sportivilor care compun echipa se face o singură dată pentru performanța cea mai valoroasă.

5. La ramurile de sport la care, în conformitate cu regulamentele oficiale, se organizează întâlniri inter-

naționale pe echipe separat de probele individuale, premiile sportivilor se poate face atât pentru rezultatele obținute la probele individuale, cât și pentru cele obținute în cadrul concursului pe echipe.

6. Sportivii care, prin performanța realizată în cadrul unei singure probe de concurs, obțin mai multe titluri sau recorduri, pot beneficia de premiul cel mai mare, plus 50% din valoarea premiului neacordat.

7. La jocurile sportive, în cadrul etapelor campionatelor naționale superligă, divizionare A și B, unitățile sportive pot acorda un premiu de până la 15.000 lei de sportiv pentru meciurile câștigate în superligă, divizia A și de până la 10.000 lei pentru cele câștigate în divizia B, diferențiat în funcție de valoarea jocurilor și aportul fiecărui sportiv. Aceeași prevedere se aplică și sporturilor individuale care au organizate și campionate naționale sub formă de divizie.

8. Sportivilor români și străini, clasați pe locurile I—III la campionatele (turneele) internaționale ale României li se vor putea acorda, din bugetul federațiilor, premii individuale (în bani sau obiecte) în valoare de până la 70.000 lei de persoană, diferențiate în funcție de locul ocupat în clasament și valoarea performanței pe plan internațional.

9. Sportivii clasați pe locurile 1, 2 și 3 în competițiile interne neprevăzute la punctele de mai sus vor putea primi din partea organizatorilor sau a unităților sportive de care aparțin un premiu în bani sau în obiecte în valoare de până la 5.000 lei, 4.000 lei, respectiv 3.000 lei.

10. Premiile sau alte drepturi materiale acordate de unele federații cu activitate specifică la competiții interne și internaționale sunt cele prevăzute în anexa A.

11. Sportivii care, în baza ordinului ministrului tineretului și sportului, sunt distinși cu titlul de *Maestru emerit al sportului* vor putea primi un premiu în valoare de până la 125.000 lei, iar cei care sunt distinși cu titlul de *Maestru al sportului* un premiu în valoare de până la 50.000 lei. Premiile se acordă de federații din bugetul propriu.

12. La ramurile de sport la care se organizează competiții internaționale după sistemul „Marelui premiu“, „Cupei mondiale“ sau „Cupei Europei“, se vor putea acorda — din fondurile ce se vor realiza cu prilejul acțiunii respective — premii în funcție de cuantumul stabilit prin reglementările forurilor sportive internaționale.

13. Pentru realizarea unor recorduri omologate de forurile sportive respective, se pot acorda premii în lei, până la valoarea sumelor prevăzute mai jos :

— lei —		
a) mondiale :		
— seniori	— probe olimpice	750.000
	— probe neolimpice	375.000
— juniori	— probe olimpice	200.000
	— probe neolimpice	100.000
b) european :		
— seniori	— probe olimpice	375.000
	— probe neolimpice	200.000
— juniori	— probe olimpice	200.000
	— probe neolimpice	100.000
c) național :		
— seniori	— probe olimpice	75.000
	— probe neolimpice	35.000
— juniori I	— probe olimpice	40.000
	— probe neolimpice	20.000
— juniori II	— probe olimpice	20.000
	— probe neolimpice	10.000

Premiile pentru recordurile menționate se suportă din bugetul federațiilor respective.

B. Premii pentru antrenori și alți tehnicieni

14. Antrenorii (profesorii) care au contribuit la realizarea performanțelor de către sportivi în cadrul campionatelor mondiale, europene și al altor competiții prevăzute la cap. IV vor putea fi premiați, diferențiat, în raport cu :

— numărul sportivilor promovați la loturile olimpice și naționale, frecvența selecționării lor în aceste loturi și valoarea performanțelor obținute în competiții ;

— responsabilitatea avută în pregătirea sportivilor (antrenor principal, secund, antrenor de club) ;

— durata participării acestora la pregătirea sportivilor ;

— calitatea muncii depuse ;

— aportul personal la obținerea performanțelor.

a) La sporturile individuale :

— dacă a pregătit un singur sportiv premiat : un premiu până la valoarea celui acordat sportivului premiat ;

— dacă a pregătit mai mulți sportivi premiați : un premiu până la valoarea premiului cel mai mare acordat unui sportiv, majorat cu până la 50% din valoarea fiecărui premiu acordat celorlalți sportivi premiați.

La probele pe echipe (echipaje) din cadrul sporturilor individuale, antrenorul (profesorul) poate primi, pentru fiecare probă pe echipe, un premiu al cărui cuantum nu va depăși cel mai mare premiu acordat unuia dintre sportivi.

La ramurile de sport individuale la care pregătirea este asigurată de mai mulți antrenori (profesori), iar competiția se desfășoară pe mai multe probe la care se acordă separat titluri și medalii, premiile antrenorilor (profesorilor) se va face după principiul menționat mai sus, în limita sumei totale a premiilor individuale acordate sportivilor. Cuantumul premiilor fiecărui antrenor (profesor) se stabilește în funcție de aportul acestora la obținerea rezultatelor.

b) La jocurile sportive : antrenorul (profesorul) principal va putea beneficia de un premiu echivalent cu cel mai mare premiu acordat unuia dintre sportivi, majorat cu până la 50%, iar antrenorul (profesorul) secund, de un premiu de până la 75% din premiul acordat antrenorului principal.

15. Dacă la realizarea performanței au contribuit mai mulți antrenori — profesori (la probele individuale, probe pe echipe — echipaje, jocuri sportive), premiile convenite conform prevederilor de mai sus se împarte între aceștia, în raport cu contribuția adusă.

16. Medicii până la 50% din premiul acordat antrenorului (profesorului) cel mai bine premiat.

17. Ceilalți specialiști și tehnicieni din cadrul colectivelor tehnice (cadre medicale medii, metodiști, cercetători, specialiști pentru pregătirea fizică, operatori.

video, corepetitori, pianiști, maeștri de balet, marangozi, armurieri și alt personal de specialitate din această categorie) : un premiu individual până la 25% din valoarea premiului antrenorului cu premiul cel mai mare. Valoarea globală a premiilor acordate acestor specialiști nu va putea depăși 50% din premiul convenit antrenorului cu premiul cel mai mare. Președinții, secretarii federațiilor sportive și antrenorii federali care au contribuit la realizarea performanțelor sportive premiate pentru campionatele mondiale și europene vor putea primi un premiu global de până la 50% din valoarea premiului acordat antrenorului cu premiul cel mai mare.

18. Antrenorii (profesorii) care au depistat și inițiat sportivi care, ulterior, sub îndrumarea altor specialiști s-au clasat pe locurile I, II sau III la campionate mondiale și europene sau au realizat recorduri mondiale sau europene vor putea fi recompensați, o singură dată, cu un premiu al cărui quantum nu va depăși 50% din premiul acordat antrenorului (profesorului) respectiv.

19. Antrenorii (profesorii) care promovează sistematic sportivi în loturile naționale vor putea fi premiați de către federații, o singură dată pentru același sportiv, cu un premiu de până la 25.000 lei.

20. La primirea titlului de *antrenor emerit* se poate acorda de către federațiile sportive, pe baza ordinului ministrului tineretului și sportului, un premiu în valoare de până la 125.000 lei.

C. Indemnizații

21. Sportivii și antrenorii (profesorii) din loturile olimpice și naționale, pe timpul pregătirii în mod centralizat (cantonamente, semicantonamente, tabere), vor putea primi o indemnizație de lot în lei, în sumă de până la nivelul unui salariu minim brut pe economie.

Criteriile de acordare vor fi stabilite de Departamentul sportului și Comitetul Olimpic Român, la propunerea federațiilor.

22. Sportivii de valoare excepțională pe plan internațional, candidați la obținerea medaliilor de aur la Jocurile Olimpice și la campionate mondiale, pentru a li se crea condiții de pregătire la un nivel înalt, pot primi din partea Comitetului Olimpic Român sau a federațiilor sportive, din bugetul propriu al acestora, o indemnizație specială de lot de până la 75.000 lei, lunar, cu 3 luni înaintea competiției de obiectiv.

D. Premii pentru alte activități

23. a) La sfârșitul fiecărui an, Ministerul Tineretului și Sportului — Departamentul sportului poate acorda primilor 10 sportivi și primilor 10 antrenori care au realizat performanțe excepționale, stabiliți prin anchetele de sfârșit de an, premii în obiecte în valoare individuală de până la 200.000 lei.

b) În funcție de valoarea performanțelor realizate anual pe plan mondial, național și a altor merite în activitatea sportivă, federațiile pot stabili cei mai buni 10 sportivi ai anului, cărora li se vor putea acorda

premier diferențiate, în obiecte sau numerar, până la valoarea globală maximă de 500.000 lei, în limita bugetului aprobat.

c) La nivelul județelor și al unităților sportive, valoarea globală a premiilor acordate primilor 10 sportivi ai anului, stabiliți după criteriile menționate mai sus, va fi de până la 200.000 lei.

24. Departamentul sportului și Comitetul Olimpic Român pot acorda anual unui număr de până la 40 sportivi și antrenori „premier speciale” pentru activitate deosebită, în valoare de maximum 150.000 lei de persoană pe an.

25. Cu prilejul unor aniversări jubiliare (federații, cluburi, personalități sportive), al retragerii unor sportivi de valoare sau cadre tehnice după o îndelungată activitate sportivă internă sau internațională, al altor acțiuni speciale, se pot acorda trofee sportive și premii în obiecte sau numerar în limita sumei de 100.000 lei de persoană.

26. În conformitate cu prevederile legale, sponsorii federațiilor, cluburilor (asociațiilor) sportive sau ai sportivilor individuali pot acorda, suplimentar, premii în valută, în lei sau în obiecte, pentru rezultatele deosebite obținute atât în competiții internaționale, cât și în competițiile naționale. Valoarea premiilor individuale se stabilește de sponsor și poate depăși prevederile de la cap. IV.

CAPITOLUL V

Reglementări comune

1. Quantumul cotizațiilor percepute pentru organizarea și desfășurarea activității competiționale interne se stabilește pe ramuri de sport, de către federațiile de specialitate, conform prevederilor statutelor și regulamentelor proprii.

Pentru organizarea campionatelor județene și locale, sumele se vor stabili de către oficiile județene pentru tineret și sport, împreună cu comisiile județene pe ramură de sport, la niveluri minimale, ținându-se seama de posibilitățile financiare ale unităților sportive din fiecare județ.

2. Numărul arbitrilor la competițiile interne și internaționale se stabilește de fiecare federație prin regulamente proprii, potrivit prevederilor din regulamentele federațiilor internaționale.

Comisiile județene pe ramură de sport vor respecta regulile stabilite de federații în acest domeniu și le va adapta specificului activității lor.

Federațiile și unitățile sportive pot asigura, pentru arbitri delegați la competiții interne și internaționale desfășurate în țară, cheltuieli de transport, cazare, hrană și scoateri din producție, în aceleași condiții cu sportivii români, conform normativelor și tarifelor legale în vigoare, precum și indemnizația de arbitraj prevăzută în anexa B.

Indemnizațiile de arbitraj prevăzute în anexa B la pct. II „Sporturi individuale și celelalte jocuri sportive” constituie limite maxime și pot fi reduse de

organizatori cu până la 25% în funcție de valoarea competiției, numărul de reuniuni, numărul arbitrilor folosiți și prevederile bugetare.

3. Pentru organizarea competițiilor interne și internaționale, pregătirea loturilor naționale și a altor acțiuni sportive, se poate folosi personal ocazional (organizatori, casieri, personal de ordine, muncitori și alt personal similar), care va fi salarizat conform prevederilor legale, în funcție de numărul de ore efectiv lucrate.

La unele competiții sportive interne și internaționale de interes major pentru publicul spectator, care obligă organizatorii la măsuri deosebite de prelungire a timpului de lucru peste 5 ore, conducerea unităților organizatoare poate aproba majorarea sumelor cuvenite cu până la 50%.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

1. Pentru sporturile individuale și campionatul pe echipe (divizii) la jocurile sportive, federațiile pe ramură de sport vor lua măsurile ce se impun pentru introducerea obligatorie a contractelor între cluburi (asociații) și sportivi sau sponsori și sportivi, care să asigure protecția socială a sportivilor participanți la campionatele naționale (fazele superioare), și la divizia A, precum și a juniorilor în primul an de seniorat.

Pentru celelalte categorii de sportivi, acest contract nu este obligatoriu.

La nivelul cluburilor și asociațiilor sportive se vor face diferențieri între sportivii cu contract și cei fără contract, privind acordarea drepturilor materiale.

2. Pentru probele neolimpice din cadrul ramurilor de sport olimpice, sumele prevăzute pentru premii la cap. IV din prezentele norme se reduc cu 50%, cu excepția campionatelor mondiale. De asemenea, premiile prevăzute la cap. IV se reduc cu 50% la ramurile de sport cuprinse în grupa valorică a III-a.

3. Toate drepturile prevăzute în prezentele norme se vor indexa potrivit actelor normative prin care se indexează salariile și alocațiile de hrană. Cuantumul acestora va fi comunicat de Ministerul Tineretului și Sportului unităților sportive.

4. Premiile, primele și orice alte drepturi bănești prevăzute în prezentele norme sunt supuse impozitării, conform Legii nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii.

5. Toate cheltuielile ce se efectuează potrivit prezentelor reglementări vor fi admise la decontare numai pe bază de acte justificative legal întocmite și cu respectarea termenelor de decontare stabilite prin Decretul nr. 209/1976 pentru aprobarea Regulamentului operațiunilor de casă.

6. Reglementarea unor probleme financiare în domeniul activității sportive, care nu sunt cuprinse în prezentele norme, vizând situații specifice, se va aproba, la propunerea federațiilor și Comitetului Olimpic Român, de Ministerul Tineretului și Sportului — Departamentul sportului, cu avizul Ministerului Finanțelor.

7. Normele financiare privind activitatea de fotbal vor fi elaborate de Federația Română de Fotbal.

8. Prevederile prezentelor norme se aplică începând cu data publicării lor în Monitorul Oficial al României. Pentru perioada de la 1 ianuarie 1993 până la data publicării prezentelor norme se aplică Hotărârea Guvernului nr. 151/1992, cu indexările aprobate pentru perioada respectivă.

ANEXA A

PREMII SPECIFICE

care se acordă de unele federații sau unități sportive la competiții interne și internaționale

Box

A) În cadrul galelor amicale sportivii pot primi :

1. prime

a) de participare la gală	5.000 lei
b) pentru sparing partener în gale de verificare a sportivilor din loturile olimpice și naționale (acordate de federație)	15.000 lei de meci

2. premii

a) pentru meci câștigat	20.000 lei de meci
b) pentru meci pierdut	10.000 lei de meci

B) Antrenorii (profesorii) pot primi, ca premii, 50% din sumele acordate la pct. 1 b) și 2 a).

Primele și premiile se acordă din încasări la gale și din bugetul propriu.

Canotaj

Antrenorii (profesorii) care au depistat și inițiat sportivi care ulterior sunt selecționați și pregătiți centralizat la loturile olimpice și naționale de tineret și juniori pot fi stimulați cu o indemnizație lunară, în limita următoarelor sume :

1.900 lei — pentru un sportiv din lotul olimpic aflat în pregătire centralizată sau participant la concursuri internaționale ale federației, pentru o lună completă ;

1.000 lei — pentru un sportiv din lotul de tineret aflat în pregătire centralizată sau participant la concursuri internaționale ale federației, pentru o lună completă ;

750 lei — pentru un sportiv din lotul de juniori sau centrul olimpic aflat în pregătire centralizată sau participant la concursuri internaționale ale federației, pentru o lună completă.

În situația neparticipării la pregătirea centralizată un număr de zile, indemnizația se scade proporțional cu numărul de zile absente.

Călărie

La campionatele și concursurile internaționale ale României, precum și la concursurile internaționale din cadrul „Cupei mondiale” organizate în țara noastră, Federația Română de Călărie poate acorda premii în numărul sportivilor români și străini clasăți pe primele 8 locuri, în limita următoarelor sume :

— lei —			
Locul	Concursuri categoria mijlocie	Concursuri categoria semigrea	Concursuri categoria grea
I	50.000	75.000	100.000
II	40.000	60.000	80.000
III	30.000	45.000	60.000
IV	25.000	35.000	50.000
V	20.000	30.000	40.000
VI	15.000	25.000	30.000
VII	10.000	15.000	20.000
VIII	10.000	15.000	20.000

Ciclism

În cadrul „Turului Ciclist al României” se pot acorda premii în limita următoarelor sume :

a) Clasament pe etape

Locul I	50.000 lei
Locul II	30.000 lei
Locul III	20.000 lei

b) Clasament general individual

Locul I	300.000 lei
Locul II	200.000 lei
Locul III	150.000 lei
Locul IV	100.000 lei
Locul V	75.000 lei
Locul VI	50.000 lei
Locul VII	40.000 lei
Locul VIII	40.000 lei
Locul IX	40.000 lei
Locul X	40.000 lei

c) Clasament general pe echipe

Locul I	50.000 lei
Locul II	35.000 lei
Locul III	25.000 lei

d) Clasament general călărători

Locul I	50.000 lei
Locul II	30.000 lei
Locul III	20.000 lei

e) Clasament general sprinteri

Locul I	50.000 lei
Locul II	30.000 lei
Locul III	20.000 lei

G O

Sportivii care nu se încadrează în normele de premii prevăzute la cap. IV din prezentele norme vor putea primi, pentru fiecare punct obținut, cu condiția îndeplinirii a cel puțin 50% din punctele puse în joc, premii până la limita următoarelor sume :

— 5.000 lei pentru turneele sau concursurile internaționale de categoria a VIII-a sau mai mare ;

— 3.000 lei pentru aceleași competiții de categoriile I—VII.

Motociclism

La toate competițiile interne și internaționale organizate de federații sau unități sportive, se pot acorda premii și prime de start, după cum urmează :

a) Competiții interne

Dirt-track

— seniori	250 lei de punct
— juniori	200 lei de punct

Viteză

— clasele 50 c.c. „Națională” și 50 c.c. fete	150 lei de punct
— clasele 50 c.c. „Sport”, 125 c.c., 250 c.c. și 500 c.c.	200 lei de punct

Motocros

— clasele 50 c.c., 80 c.c. și 125 c.c. fete	100 lei de punct
— clasele 125 c.c., 250 c.c. și 500 c.c.	150 lei de punct
— clasa 500 c.c. ataș	200 lei de punct

b) Competiții internaționale

Dirt-track

— seniori	1.000 lei de punct
— juniori	750 lei de punct

Viteză

— clasele 50 c.c. „Națională” și 50 c.c. fete	500 lei de punct
— clasele 50 c.c. „Sport”, 125 c.c., 250 c.c. și 500 c.c.	750 lei de punct
— clasa 500 c.c. ataș	1.000 lei de punct

Motocros

- clasele 50 c.c., 80 c.c. și 125 c.c. fete 300 lei de punct
- clasele 125 c.c., 250 c.c. și 500 c.c. 400 lei de punct
- clasa 500 c.c. ataș 600 lei de punct

B) Toți sportivii clasăți în concursurile interne și internaționale organizate în țara noastră vor primi *primă de start*, care reprezintă decontarea cheltuielilor de participare cuprinzând contravaloarea a 3 l motorină pentru fiecare 50 km parcurși de fiecare sportiv de la club/asociație până la locul competiției :

- la clasele 50 c.c. „Națională”, 50 c.c. fete, 50 c.c. „Sport”, 80 c.c. și 500 c.c. ataș — contravaloarea a 15 l benzină CO 98 ;
- la clasele 125 c.c., 250 c.c. și 500 c.c. — contravaloarea a 25 l benzină CO 98 ;
- la clasa 500 c.c. dirt-track — contravaloarea a 20 l metanol.

Pentru fiecare sportiv se vor aloca fonduri și pentru o zi de cazare și masă, suplimentate cu 1/2 din valoare pentru un mecanic (insoțitor, antrenor, șofer etc.).

C) La alte competiții interne și internaționale (cupe și trofee) se vor decerna premii și prime de start, conform regulamentelor proprii de desfășurare, fixate de organizator, cu aprobarea federației.

Ș a h**A) Premii pentru turnee interne și internaționale**

1. Sportivii români și străini participanți la turneele internaționale de șah închise, organizate în țară, vor putea beneficia de premii individuale în numerar, diferențiate în funcție de locul ocupat în clasament, astfel :

- jucătorilor clasăți în prima jumătate a clasamentului :
80% din fondul de premiere ;
- jucătorilor clasăți în a doua jumătate a clasamentului :
20% din fondul de premiere.

2. Organizatorii turneelor interne și internaționale „open” jucate în sistem elvețian pot acorda premii în numerar sportivilor clasăți pe primele locuri, conform regulamentului competiției, în procent global între 30—80% din taxele de participare.

3. Pentru turneele închise cu caracter intern, unitățile sportive organizatoare pot acorda premii în numerar primilor clasăți, în limita a 80% din fondul de premiere.

4. În limita fondului de premiere, atât la turneele închise, cât și la cele „open” interne și internaționale, organizatorii pot acorda și anumite premii speciale în numerar sau în obiecte (cele mai bune partide, cel mai combativ jucător, cel mai tânăr jucător, cea mai frumoasă combinație tactică etc.).

B) Primele de start pentru deținătorii de titluri internaționale

Unitățile sportive organizatoare pot acorda primă de start pentru sportivii purtători de titluri internaționale care participă la competiții internaționale, în valoare de până la 25.000 lei de fiecare jucător.

C) Indemnizații pentru simultane

Organizatorii de simultane pot acorda simultaniștilor o indemnizație, în funcție de titlul sportiv al jucătorilor, astfel :

- mare maestru internațional până la 50.000 lei
- maestru internațional până la 30.000 lei
- maestru al sportului până la 15.000 lei
- candidat de maestru până la 10.000 lei.

Șah prin corespondență

Indemnizația de arbitraj la această ramură de sport este stabilită în funcție de numărul de jocuri și durata competițiilor și se acordă la terminarea partidelor din grupe (cu durata minimă de jumătate de an).

Nr. de jucători în grupe	Nr. de partide în grupă	Competiții organizate de :			
		federație		unități sportive și oficii județene	
		arbitru de apel	arbitru de grupă	arbitru de apel	arbitru de grupă
7—13	21—73	750	2250	375	1125
15—17	105—136	1500	3750	750	1875
Divizia A	330	2000	5000		

Pentru grupele cu durata de joc mai mare de 2 ani, indemnizația de arbitru se majorează cu 25%.

INDEMNIZAȚIA DE ARBITRAJ

Ramurile de sport	Calitatea arbitrilor	Competiții internaționale		Competiții interne			
		Organizate de federații	Organizate de unitățile sportive și oficiile județene	Superliga, Divizia A	Divizia B	Divizia școlară și de juniori	Organizate de unitățile sportive și OJTS
I. Jocuri sportive (baschet, handbal, hochei, polo, rugbi, volei, piscine, hochei pe iarbă, oină, baseball)	principal	4.500	3.000	3.000	2.250	1.500	1.125
	secundar	2.250	1.500	1.500	1.125	750	575

Ramurile de sport	Calitatea arbitrilor	Competiții internaționale		Competiții interne		
		Organizate de federații	Organizate de unitățile sportive și oficii județene	Organizate de federații	Organizate de unitățile sportive și oficiile județene pentru fineret-sport	
II. Sporturi individuale și celelalte jocuri sportive (pe reuniune)	principal	1.500	1.000	1.000	750	500
	secundar	750	500	500	375	250

INDEMNIZAȚIA PENTRU CADRELE MEDICALE

care depun activitate la competițiile sportive interne și internaționale (pe reuniune)

	Competiții internaționale organizate de federații, oficii județene, cluburi și asociații sportive	Competiții interne	
		Campionate și concursuri naționale (etape interjudețene, zonale, finale, divizia A, B, școlară și juniori, superligă)	Competiții județene, municipale și orașenești
Medic	1.500	1.000	500
Asistent medical	750	500	250

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Prin Hotărârea Guvernului nr. 358/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 137 din 1 iulie 1991, a fost înființată Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, sub autoritatea Camerei Deputaților, care are dreptul, conform prevederilor hotărârii menționate, la prima publicare a tuturor actelor normative.

Pentru a cunoaște legislația ce a fost adoptată după Revoluția din Decembrie 1989, pentru a fi informați cu privire la dezbaterile parlamentare, pentru a putea contacta partenerul de afaceri pe care îl doriți, pentru efectuarea formalităților de publicitate prevăzute de lege (citații, concursuri, pierderi de acte, schimbări de nume, anunțuri ale agenților economici, cereri de dobândire sau de renunțare la cetățenia română etc.), Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, prin Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București, invită societățile comerciale, întreprinzătorii particulari din țară și din străinătate, precum și pe toți cei interesați, să se adreseze în acest scop zilnic între orele 8,00—13,00 la telefon 6.11.77.02 sau direct la sediul acestuia din str. Blanduziei nr. 1, sector 2.

Aducem, pe această cale, la cunoștință că, începând cu data de 1 ianuarie 1993, prețurile practicate de regie pentru publicațiile sale, la care puteți face abonamente la oficiile poștale, sunt următoarele :

	lei/trimestru
● MONITORUL OFICIAL, Partea I, română	2.625
● MONITORUL OFICIAL, Partea I, maghiară (ROMÂNIA HIVATALOS KÖZLÖNYE)	2.625
● MONITORUL OFICIAL, Partea a II-a	14.400
● MONITORUL OFICIAL, Partea a III-a	1.200
● MONITORUL OFICIAL, Partea a IV-a	8.000
● COLECȚIA DE LEGI ȘI DECRETE	1.200
● COLECȚIA DE HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ȘI ALTE ACTE NORMATIVE	2.000

Tarifele aplicate pentru publicațiile prevăzute de lege a fi însefate în „Monitorul Oficial”, de la data de 1 ianuarie 1993, sunt următoarele :

	lei
1. MONITORUL OFICIAL, Partea a III-a	
— pierderi de acte, de sigilii, schimbări de nume, citații emise de instanțele judecătorești și notariatele de stat	per anuț 1.000
— acte procedurale ale instanțelor judecătorești a căror publicare este prevăzută de lege	per anuț 1.400
— extras-cerere pentru dobândirea sau renunțarea la cetățenia română	per anuț 2.400
— anuț pentru licitație în vederea acordării unei concesiuni aprobate de Guvern	per anuț 1.800
— concursuri de ocupare de posturi didactice în învățământul superior	per cuvânt 20
2. MONITORUL OFICIAL, Partea a IV-a	
— publicarea sentinței judecătorești privind înființarea societăților comerciale	per anuț 11.000
— bilanțuri și conturi de profit și pierderi :	
— pentru agenții economici care au funcționat în anii 1991 și 1992	per anuț 8.000
— pentru agenții economici care au funcționat numai în anul 1992	per anuț 7.000
— publicații cu prezentare tabelară	per rând coloană 300
— alte publicații ale agenților economici, sub formă de text, a căror publicare este prevăzută de lege	per cuvânt 20

Plata publicațiilor cuprinse în Partea a III-a și Partea a IV-a se va face prin mandat poștal pe adresa : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, calea 13 Septembrie — Casa Republicii, sector 5, București, cont de decontare 30.98.12.301 B.C.R.—S.M.B. sau cu dispoziție de plată.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, calea 13 Septembrie — Casa Republicii, sector 5, cont 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București, str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 6.11.77.02.
Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial”, București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 6.68.55.58.